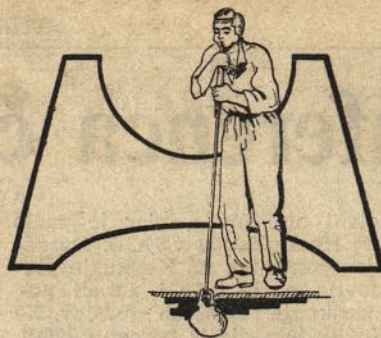

Steklar

Uredniški odbor: Matija Koritnik, Sihur Erna, Tržan Vera, Rudi Kirhmajer, Viktor Racki, Adi Zaletel, Jože Gerhard, Viljem Zaletel ml. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. Izhaja vsakega 5. v mesecu. Naslov: »Steklar« glasilu kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 — interno 63. Tisk in klišei AERO kemična in grafična industrija. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (St. 421-1/72 z dne 11. 3. 1974).

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto X.

Hrastnik, 12. 4. 1974

Št. 4

TU JEGA NOČEMO — SVOJEGA NE DAMO!!

Na protestnem zborovanju se je zbral celotni kolektiv

Protestno pismo delavcev Steklarne je prečital član ZK Martin Mlinar

Delavci in delovni ljudje Steklarne Hrastnik so se zbrali na protestnem zborovanju dne 21. 3. 1974, na katerem so obsodili stališče italijanske vlade. Na zborovanju je spregovoril zbrani množici Mlinar Martin, ki je med drugim dejal:

TOVARIŠI IN TOVARIŠICE!

Italijanska reakcija zopet dviguje svoje glave in obrača pogled na slovensko Primorje in Istro. To ni nič novega, novo je to, da je vlada v Italiji naselila tem provokacijam in z uradno noto dala Jugoslaviji vedeti, da meja, določena

na z londonsko deklaracijo, ni dokončna meja med Italijo in Jugoslavijo.

Tako stališče je zarota in udarec popuščanju napetosti v Evropi in postavlja na kocko naše dobre sosedske odnose. Italijanska reakcija se posmehuje vsem mirovnim konferencam, na katerih se vse države trudijo vzpostaviti take medsebojne suverene odnose, ki bi zagotovili trajen mir. Italijanski skrajni desničarji so le eksponent mednarodne zarote reakcije, ki skuša s politiko napetosti in rožljanja z orožjem zaustaviti razvoj naprednih sil v svetu.

Tovariši in tovarišice, preveč krvi naših domoljubov je bilo prelito, da bi naša zemlja in narodi lahko bili predmet računov svetovne reakcije. Vsaka ped zemlje je košček življenja 20 milijonov Jugoslovancev, zato bodo ti narodi to zemljo tudi branili, tako kot zahtevata njihova težka zgodovina in njihov nacionalni ponos.

Interesi italijanskega naroda in narodov Jugoslavije so isti, živeti v miru in dobri sosesčini. To potrjujejo stališča naprednih italijanskih sil, ki se sprašujejo, kakšni močni cilji se skrivajo v noti njihove vlade in kje so sile, ki so to noto sestavile. Mi te sile poznamo, poznamo tudi njihove cilje. Zato jih ponovno opozarjamo naj se spomnijo vodila naše NOB v drugi svetovni vojni, ki ga je izrekel tov. Tito: tujega nočemo, svojega ne damo!

To velja tudi danes, jutri, za vedno!

STEKLARNA HRASTNIK, HRASTNIK
Hrastnik, 31. marca 1974

RESOLUCIJA

Delavci in delovni ljudje Steklarne Hrastnik na svojem protestnem zborovanju 21. marca 1974 obsojamo vsebino in stališče italijanske vlade v noti z dne 11. marca 1974, ki se naša na naše ozemlje — bivšo cono B. V celoti podpiramo stališče naše vlade v njeni noti kot odgovor na provokacije z dne 11. marca 1974. Naša vlada je nedvoumno odgovorila na izzivanje in z argumenti in opozorili dala vedeti, da naši narodi to nikakor ne bodo sprejeli. Takšna jasna in odločna stališča podpiramo danes in jih bomo vedno podpirali.

Delavci in delovni ljudje
Steklarne Hrastnik

PROIZVODNJA IN PRODAJA V OBDOBJU JANUAR— FEBRUAR 1974

Ker s celotnim obračunom za to obdobje še ne razpolagamo, posredujemo tiste kazalnike, ki so znani.

Z operativnim planom za mesec januar smo predvideli, da bomo proizvedli 1.712.578 kg steklenih izdelkov, dejansko pa smo proizvedli 1.716.445 kg, kar je 100,2 % od planiranega.

Od celotne proizvodnje v kilogramih je bilo v TOZD I proizvedenih 677.592 kg ali 99,9 % od planirane in v TOZD II 1.038.853 kilogramov ali 100,4 % od planirane.

V januarju smo predvidevali, da bomo prodali na domačem in tujem tržišču za 14.230.770,92 din, dejansko pa smo prodali za 15.651.820,15 din, ali za 10 % več kot smo planirali. Realizacija izdelkov na tujih tržiščih znaša 7.012.534,00 din ali 437.614,90 dolarjev.

V mesecu januarju smo izplačali 3.623.275,20 din neto osebnih dohodkov. Povprečni neto izplačani osebni dohodek na zaposlenega znaša 2.069,34 din.

Z operativnim planom za mesec februar smo predvidevali, da bomo proizvedli 1.916.055 kg steklenih izdelkov, dejansko pa smo proizvedli 1.886.405 kg, kar je 98,3 odstotka od planiranega. Od dosežene proizvodnje v mesecu februarju smo proizvedli v TOZD I 682.307 kg, kar je 98,2 % od planiranega in v TOZD II 1.202.098 kilogramov, kar je 98,5 % od planiranega.

Vrednost planirane prodaje v mesecu februarju znaša 14.943.216,18 din, dejansko pa smo prodali za 14.990.799,45 din, kar je 100,3 % od planiranega; od tega smo na tuja tržišča prodali za 5.674.525,20 din, kar je 343.652,46 dolarjev.

Za osebne dohodke v mesecu februarju smo izplačali 3.430.129,70 din neto. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v februarju znaša 2.182,18 din. V obdobju januar—februar 1974 smo proizvedli 3.600.850 kg steklenih izdelkov, kar je 99,2 od planiranega. Prodali smo 3.655.799 kg steklenih izdelkov, realizacija stekla pa za navedeno obdobje znaša 30.642.619,60 dinarjev.

Franjo Krsnik

Letna konferenca članov Zveze borcev

V dvorani upravnega poslojja Steklarne Hrastnik je bilo skoraj premalo prostora, ko so se zbrali člani Zveze borcev iz spodnjega dela Hrastnika in pregledali aktivnost in delovanje članov Zveze borcev NOV za enoletno obdobje. Poročila in razprava govorita in ocenjujeta, da je bilo delovanje organizacije zelo aktivno in plodno. Predvsem pa, da so bile naloge v glavnem vse izvršene in da se je sprejel zelo obširen program dela za naslednje obdobje.

Kot sem že omenil, je bilo leto 1973 zelo plodno, kajti KO ZB NOV je v tem obdobju predvsem skrbela za to, da je omogočila prek kolektiva Steklarne Hrastnik in Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik kar največjemu številu svojih članov preventivno zdravljenje v počitniških domovih. Iz steklarne je bilo poslanih 12 članov in iz tovarne kemičnih izdelkov 6 članov ZB na preventivno zdravljenje. Skrbela je tudi za to, da je šlo na zdravljenje tudi dokaj veliko število članov, ki niso v delovnem razmerju; ti člani so šli na zdravljenje prek sklada za zdravljenje borcev, ki se formira pri Združenju borcev Hrastnik, iz sredstev, ki jih vplačujejo člani posameznih delovnih kolektivov. Od članov s terena II je šlo 13 članov na desetdnevno zdravljenje in 2 člana na enainvajsetdnevno zdravljenje. V okviru Hrastnika je bilo v letu 1973 skupno zbranih prispevkov po delovnih kolektivih (po 10 din za zaposlenega) 69.804,45 din, porabljenega je bilo 56.329,00 din sredstev. Skupno je koristilo v Hrastniku zdravljenje 95 članov ZB NOV. Posamezni člani, ki so koristili zdravljenja, so tudi prispevali k zdravljenju lastna sredstva in to v višini od 300 do 500 din za 21-dnevno zdravljenje, za 10-dnevno zdravljenje pa 100 din.

Izredne pomoči so deležni bolni in socialno ogroženi člani ZB NOV. V letu 1973 je sprejelo 39 članov ZB redne priznavalnine, 145 članov izredne priznavalnine, enkratno priznavalnino je prejelo samo z našega terena 27 članov ZB, skupno v Hrastniku pa 138 članov ZB. Najvišja priznavalnina je znašala 505 din in najnižja 150 din.

V letu 1973 so bila razdeljena prva stanovanja, ki so bila zgrajena za borce NOV. Zgrajenih je bilo 21 stanovanj. Na terenu II je dobilo ali se vselilo v borčevska stanovanja 8 naših članov ZB.

Skupno je bilo zbranih sredstev za gradnjo stanovanj za borce 5.549.845,12 din in porabljenega za prva stanovanja ali posojila za individualno gradnjo ali adaptacijo 5.536.704,00 din. Na stanovanja čakala še 13 članov ZB. V letu 1974 je sklad kupil še 5 stanovanj v stolpiču na Dolu, za kar je vplačal še 910.610 din. Sklad je odobral posojila za individualne gradnje stanovanj za borce, v ta namen odobril posojil za 160 tisoč dni in posojila za adaptacije stanovanj 63 prosilcem 667.500 din.

Organizacija ZB NOV je skupno s podjetji, ki imajo patronate nad spomeniki padlim med drugo svetovno vojno (članom ZB) in spominskimi obeležji skrbelo, da so vedno primerno urejena. V letu 1974 je predvideno odkritje spominskega obeležja v Zgornji

Slivni nad Litijo, kjer je padlo več Hrastničanov v NOB. Izgradnja spomenika na Kovku je predstavila na leto 1975 zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Na Kovku je padlo 11 borcev v NOV.

Izredna aktivnost se je pokazala pri lanskoletnem popisu vseh udeležencev narodnoosvobodilnega gibanja. Ugotovljeno je bilo, da živi na našem terenu 160 udeležencev gibanja, v članstvo ZB pa je vključeno 142 članov. ZB se zavzema za to, da se tudi ostali vključijo v članstvo, v kolikor imajo pogoje za to.

Ena največjih nalog je bila o-

bujanje tradicij iz NOV, podpisa listine o pobratenju med organizacijo ZB NOV Terena II, Hrastnik in KO ZB NOV iz Dolenjskih toplic. Celotno praznovanje je bilo strnjeno s praznovanjem 30. obletnice ustanovitve Levstikove brigade in otvoritve nove osnovne šole v Dolenjskih toplicah kot spomenik NOV. Srečanja se je udeležilo nad 60 članov ZB in godba na pihala, kakor tudi pevski zbor Svobode II, Hrastnik.

Člani Zveze borcev so s patroljami počastili tudi vse ostale praznike, ki jih je organizirala organizacija ZB ali drugi. Krajevna

organizacija ZB se je aktivno vključila v vsa predvolilna dela, uspela je, da je največ možnih članov ZB vključila kot kandidate ali delegate v sindikalna vodstva, TOZD in skupščinske organizacije.

Ko je obravnavala problematiko borcev, je to skušala vedno pozitivno rešiti, kar pa organizaciji ni vedno uspelo. Ostalo je še nerešeno nekaj stanovanjskih problemov in problemov delovnih mest v podjetjih.

Na zaključku je konferenca sprejela zelo obširen program dela za leto 1974. Rigo

Zasnovana glasila Steklar

Kot določa 33. oziroma 34. člen Zakona o javnem obveščanju, je potrebno vložiti zaradi izdajanja glasila Steklar prijavo pri republiškem organu, pristojnemu za informacije, kjer mora biti priložena tudi zasnova za glasilo.

Na splošno je glasilo Steklar namenjeno obveščanju članov podjetja Steklarne Hrastnik, poleg drugih informativnih sredstev, ki so navedena v sporazumu o obveščanju. Zasnova glasila je prirejena tako, da čimbolj neposredno in direktno obvešča člane podjetja ter zadovoljuje razgibano strukturo vseh zaposlenih. Bolj precizno izražena zasnova oziroma vsebina glasila »Steklar« zajema naslednja področja kot sledi:

— objavljanje letnih, periodičnih in kratkoročnih planov z ustreznimi obrazložitvijo glede izvajanja in realizacije le-teh.

zakonskih obveznosti, republiških in občinskih predpisov,

— obravnavanje medsebojnih odnosov delavcev v združenem delu,

— objavljanje sklepov in poročil o delu posameznih odborov in komisij pri TOZD kot tudi pri skupščini podjetja,

— objavljanje poročil o delu družbenopolitičnih organizacij,

— objavljanje statističnih podatkov o fluktuaciji delovne sile, spremljanje rojstev, objavljanje zahval sorodnikov umrlih članov kolektiva, druge zahvale, preklicov, sklepanja zakonskih zvez,

— objavljanje smernic kadrovske politike v zvezi z zaposlovanjem, štipendiranjem in izrednim izobraževanjem,

— poročila o kulturnem in športnem dogajanju v okviru Steklarne Hrastnik, občine in regije.

roma obravnava dogodke v občini oziroma regiji, za katere je potrebno, da se objavijo v glasilu in se na ta način vsi zaposleni z navedenimi problemi seznajajo.

Glasilo »Steklar« je informativni list podjetja Steklarne Hrastnik, ki izhaja mesečno, tiska pa ga Grafično podjetje Cetiš, sedaj združeno v podjetje AERO, Celje. Naslov uredništva je: Uredniški odbor »Steklar«, steklarne Hrastnik. Sestavljen pa je tako, da so v njem zastopani predstavniki vseh TOZD. Jezik izhajanja je slovenski, odgovorni urednik je Jože Gerhard, steklarne Hrastnik, Grajska pot 10, njegovo prebivališče je Hrastnik, Cesta Hermana Debelaka 3. Glasilo se financira iz sklada skupne porabe na osnovi predračuna stroškov, ki ga je pripravil uredniški odbor in potrdira Skupščina podjetja. Odgovorni urednik skrbi za to, da so objavljeni materiali pravočasno in pravilno dostavljeni v tiskarno, pregleda vsebino vseh člankov in skrbi za to, da v glasilu ne bi bili objavljeni članki, ki bi zmotno obveščali, ali pa izdajali poslovne oziroma druge tajne v podjetju oziroma širši okolici.

Odbor za spremljanje in izvajanje samoupravnih aktov, ki je po samoupravnem sporazumu o združevanju pristojen poleg ostalega tudi imenovati uredniški odbor in odgovornega urednika, je na svoji seji dne 19. 2. 1974 imenoval uredniški odbor iz naslednjih članov:

Adi Zaletel, Matija Koritnik, Sihur Erna, Viljem Zaletel ml., Rudolf Kirhmajer, Tržan Vera in Viktor Racki. Navedeni so imenovani po načelu, da imajo v uredniškem odboru svoje predstavnike vsi TOZD. Za odgovornega urednika je bil imenovan tov. Jože Gerhard. Uredniški odbor bo pri svojem delu skrbel in se držal temeljnih načel, ki so navedena v zakonu o obveščanju, zasnovi glasila ter internem sporazumu o obveščanju, tako, da bodo delovni ljudje in občani še naprej obveščeni v duhu politike in razvoja vseh naprednih sil družbe. Posluševal se bo tudi temeljnih smernic SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij, tako, da se bo še naprej razvijala socialistična demokratična zavest vseh delovnih ljudi.

Vodja splošno kadrovskega sektorja:

Viktor Sušin, dipl. pravnik

Delo komisije pri žrebanju nagradnih križank

— gibanje proizvodnje, storilnosti in finančne realizacije,

— obravnavanje proizvodnih problemov in novih investicij,

— raziskave tržišča, gibanje cen, tako glede stroškov kot tudi povpraševanja po izdelkih,

— druga vprašanja, ki se tičejo proizvodnje, pa tudi drugih dejavnosti v okviru gospodarjenja v podjetju,

— objavljanje internih aktov podjetja kot celote, kot tudi posameznih TOZD z razlago,

— tolmačenje zakonskih in pod-

— objavljanje križank in humorističnih prispevkov ter drugih nagradnih kvizov,

— objavljanje člankov mladih dopisnikov,

— objavljanje slikovnega materiala.

Ta material pripravljajo in dopisujejo v glasilo »Steklar« predvsem člani podjetja, uredniški odbor ter odgovorni urednik pa pregledata ter objavita tudi članke oziroma prispevke drugih dopisnikov, ki niso člani podjetja, seveda, če se tematika teh člankov nanaša na probleme podjetja ozi-

Sestanek invalidov

V petek 22. marca 1974 so se v Steklarni Hrastnik sestali delovni invalidi z namenom, da obravnava določena vprašanja, ki so se pojavila v praktičnem in dejanskem življenju v zvezi z uveljavitvijo statuta skupnosti in nekaterih konkretnih vprašanj v Steklarni Hrastnik.

Sestanku so prisostvovali člani direkcije iz Ljubljane in izpostave skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Poleg nekaterih splošnih vprašanj, ki so pa zelo pomembna za invalide, so obravnavali tudi konkretna stališča.

ANTON MLAKAR je na sestanku invalidov spregovoril o mednarodnem prazniku invalidov

Invalidi so tudi izrazili željo, da bi lahko ustrezajoča strokovna služba dajala nekatera pojasnila na njihova individualna vprašanja glede na obračunavanje razlike, primerjave skupin, izdaje odločbe itd.; invalidi so tudi predlagali, da naj bi se v splošno kadrovskem sektorju obravnavala taka vprašanja in da bi bil strokovni delavec na razpolago vsak petek od 13. ure dalje. Kljub temu, da se lahko invalidi poslužujejo pravne pomoči na sindikalnem svetu vsako sredo od 15. ure dalje, je bilo potrebno, glede na specifične razmere in dokumentacijo, ki se nahaja v Steklarni Hrastnik, ta predlog osvojiti, zato torej istočasno obveščamo vse delovne invalide Steklarne Hrastnik, da lahko svoja vprašanja postavljajo strokovni službi vsak petek od 13. ure dalje v pisarni vodje splošno kadrovskega sektorja skupnih služb.

Pri obravnavi splošnih vprašanj pa je bilo iznešeno naslednje:

1. Valorizacija nadomestil. V 154. in 155. členu je določeno nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delovnem mestu. Po tem predpisu se izplačuje nadomestilo do konca koledarskega leta, v začetku vsakega naslednjega leta pa se poveča nadomestilo za odstotek, za kolikor se v organizaciji, v kateri dela, v poprečju povečuje osebni dohodek. Ob tem se še upošteva določila, da je osnova za odmero poprečni osebni dohodek delavcev tiste skupine, v kateri je delovni invalid delal pred nastankom in-

validnosti, in poprečni osebni dohodek skupine, kamor je invalid napoten na delo.

V 330. členu pa je to vprašanje generalno rešeno za vse primere nastanka invalidnosti do vključno 1972. leta, ko se to leto jemlje za izračun nadomestil kot osnova. Ob takem stanju pa prihajamo v navzkrižje z določili o valorizaciji in predpisi, ki so veljali do vključno leta 1972. Gre namreč za to, da je nadomestilo za leto 1972 odmerjeno na podlagi izračunanih osnov razlik iz leta 1971. Vse odločbe, ki so določale nadomestilo, so v dispozitivu odločbe predpisovale, da se to nadomestilo izplačuje do 31. 12. 1972 in da se bo s 1. 1. 1973 nadomestilo ponovno odmerilo.

Z uveljavitvijo statuta pa se je uveljavila odločba, da se nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu, priznava in odmerjeno za čas do 31. 12. 1972, v tej višini izplačuje tudi za čas od 1. januarja do 30. junija 1973. To pomeni, da se nadomestilo, odmerjeno za leto 1972 na podlagi podatkov iz leta 1971, ni niti valoriziralo, čeprav so se vsa ostala nadomestila in izplačila po sklepu Skupščine v letu 1973 valorizirala, se to nadomestilo ni po vrednosti spremenilo, kar vzbuja dvom v realnost, primernost in morda celo zakonitost take odločitve.

Predsednik invalidov steklarne FRANC ZIBERT pozdravlja navzoče

2. Za izračunavanje pokojninske osnove se po 59. členu statuta zavarovanci razvrščajo v ustrezajoče skupine glede na strokovno usposobljenost, ki se zahteva na delovnem mestu in ne glede na osebno strokovno usposobljenost. Tako je določenih šest skupin. Za določitev najvišjega in najnižjega osebnega dohodka ugotovi skupnost poprečni mesečni osebni dohodek ki je bil za posamezno skupino dosežen v preteklem koledarskem letu. Tako nastopijo glede na osebni dohodek še korekcijski faktorji, ki omogočajo minimalno oziroma maksimalno štetje osebnega dohodka v osnovo za izračun pokojnine glede na poprečni mesečni osebni dohodek, bistveno pa je tudi, v katero sku-

Sestanka invalidov so se udeležili predstavniki iz Ljubljane in Trbovelj

pino je zavarovanec razporejen. V konkretnem primeru lahko pride do stanja, da je zavarovanec 30 ali še več let delal na delovnem mestu, za katero se zahteva strokovnost visokokvalificiranega delavca ali IV. skupina, in da je glede na invalidnost III. kategorije lahko razporejen v nižje skupine, in bi se lahko tako zgodilo, da z osebnim dohodkom plus nadomestilom prekorači maksimalni mejni znesek in se mu tako verjetno del nadomestila ne bi štelo v osnovo za izračun pokojnine, čeprav je moral iz višje kvalificiranega delovnega mesta zaradi invalidnosti na nižje kvalificirano delovno mesto. Menimo, da posledica invalidnosti ne bi smela omogočati tako razporeditev in da bi se morala v primeru izračuna pokojnine ali jemanja osnove za izračun pokojnine delovno mesto, kjer je delal invalid pred nastankom invalidnosti, če je to zanj ugodnejše ali pa, da se še določi število let, ki jih je moral invalid prebiti na tako uvrščenem delovnem mestu, upoštevati v osnovo za izračun pokojnine.

3. Zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem.

Imamo mnogo primerov, da so delovni invalidi pred nastankom invalidnosti delali na delovnem mestu, kjer se je delovna doba štela s povečanjem. Ti primeri so bili določeni z zveznimi predpisi, sedaj pa te zadeve ureja republiški predpis in statut skupnosti. Zavarovalna doba se šteje s povečanjem zavarovancem, ki so v Jugoslaviji prebili skupaj najmanj 5 let na takem delu, zavarovancem s telesno okvaro najmanj 70 odstotkov in drugim. Tudi v samem družbenem dogovoru ni posebnih sprememb in se torej šteje zavarovalna doba s povečanjem zavarovancem s telesno okvaro od I. do IV. stopnje in mirovnim vojaškim invalidom in vojnim invalidom tudi V. in VI. skupine, ali tistim, ki so bolni za distrofijo ter sorodna mišična in nevromišična obolenja. Postavlja se vprašanje, če delovni invalidi, ki so zaradi preostale delovne zmoglosti morali zapustiti delovno mesto in so bili prerazporejeni na druga delovna mesta, ali ne bi bilo primerno, da se jim zavarovalna doba s povečanjem šteje tudi na teh delovnih mestih.

4. Čeprav je določilo statuta glede valorizacije nadomestil povsem jasno, se v javnosti pojavlja vprašanje, da bi valorizacija nadomestil ne prišla v poštev s 1. I. 1974, temveč s 1. VII. 1974, to je po prvem letu, ko so bila

priznana nova nadomestila. Ob navedenem se samo želi zagotoviti ali odgovor, da bo valorizacija upoštevana od 1. I. 1974, kajti verjetno je že vprašljivo, če je pravilno, da se valorizacija upošteva na podlagi povečanja poprečnih osebnih dohodkov vsake organizacije, ker bodo povečanja zelo različna in konkretno znaša v steklarni Hrastnik od 1972 na 1973 v višini 8,8 %. Primernejše bi vsekakor bilo, da bi se upoštevalo povišanje v odstotku, ki ga ugotavlja statistični zavod v republiki ali pa bi se morda moralo nekako upoštevati povišanje življenjskih stroškov.

5. Vprašljivo je tudi naštevanje — seznam telesnih okvar v smislu 27. in 28. člena Zakona o invalidskem zavarovanju. Vsekakor predmetne telesne okvare iz leta 1958 niso več v skladu z tehnološkimi postopki in okvarami, ki se pojavljajo ob sedanjih poškodbah pri delu ali izven dela. Tudi samo določilo 221. člena ni popolnoma vsebinsko razumljivo in se ob tem postavlja vprašanje, če vsakomur, ki je 70% invalid, gre zavarovalna doba s povečanjem, ne glede, če je delal na beneficiranem delovnem mestu ali pa je moral delati predhodno, pred nastankom invalidnosti 5 let na delovnem mestu, na katerem se zavarovalna doba šteje s povečanjem.

6. Tudi pri seznamu poklicnih bolezni v smislu 46. člena Zakona o invalidskem zavarovanju — določitev teh bolezni, ki je iz leta 1958, ne ustreza več, zato bi bilo potrebno, tudi zaradi spremenjenih proizvodnih in tehnoloških postopkov spremeniti ta seznam, saj imamo tudi v steklarski stroki samo dve možnosti za poklicna obolenja, in sicer silikozo in pa katarakto, kar pa dejansko še nismo začeli uporabljati.

7. V neprijetno situacijo so bili v zadnjih dveh letih postavljeni tako posamezniki kot strokovna služba v podjetju zaradi čakanja, da pride posameznik pred komisijo za ocenitev. Menimo, da je časovno obdobje predolgo v tistih primerih, ko lečeči zdravnik odredi premetitev, a istočasno se prične postopek za zbir podatkov, ki jih potrebuje IK komisija. V nekaterih primerih je od dneva premetitve do prihoda na komisijo preteklo tudi več kot 6 mesecev. Po pravilniku podjetja pa delavec lahko dobi zaradi take predstavitev svoj poprečni osebni dohodek po poprečju za dobo treh mesecev. Problem nastane takrat, če zavarovanec ni pozitivno oce-

(Dalje na 4. strani)

KAPACITETE SE ŠIRIJO, TODA...

Proizvodne kapacitete v TOZD II se širijo iz meseca v mesec, iz leta v leto. Nedvomno pametna in spodbudna investicijska politika podjetja, ki vlaga lastna sredstva za nakup visokoproduktivnih av-

stroji so bili v začetku za nas velika neznanka. Neznanka zaradi tega, ker smo te stroje prvič videli, ko smo odprli zaboj, v katerih so prispeli. No, sčasoma so stvari krenile na bolje, spoznali

tistih, brez katerih so super moderni avtomati le neuporabni kosi železa.

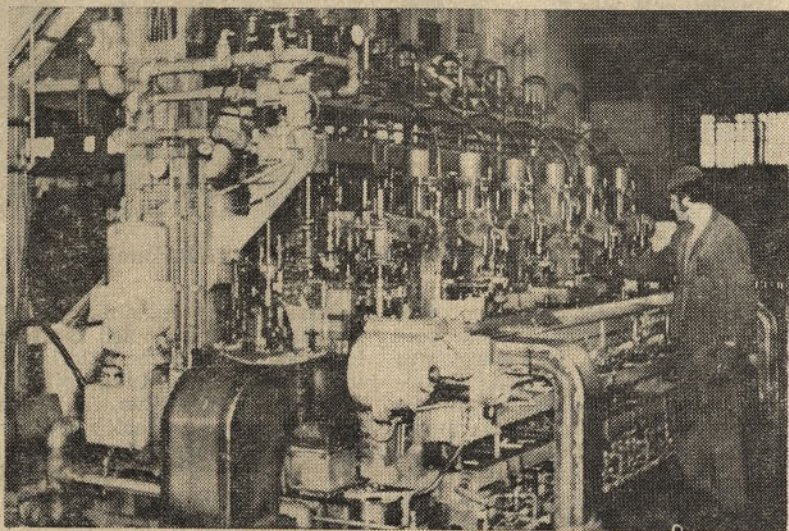
Postopoma so tudi ti novi stroji stekli svojo nakazano pot, to je tisto pot, ki se od njih zahteva. Zaradi te poti smo jih tudi kupili. Toda, vprašujemo se, zakaj je potrebno toliko časa, da smo to dosegli, zakaj nismo imeli ljudi na razpolago prej, da bi se učili na starih strojih in prišli pred nove stroje že usposobljeni in sposobni takoj doseči rezultate, ki se od njih zahtevajo. Zakaj je pri nas vedno prisoten ta problem, ki nas stane veliko denarja in nepotrebnih razprav.

Vsi vemo, da je v teku nova investicija, in sicer avtomatska proizvodnja kozarcev — kelihov. To je popolnoma avtomatizirana proizvodnja, ki pa prav tako brez človeka za strojem ne pomeni ničesar. Vsi se že vnaprej bojimo, da se isti problem, ki je bil prisoten pri prejšnjih investicijah, ne bo pojavil tudi tukaj v še hujši obliki, ker ta proizvodnja potrebuje za svoje nemoteno obratovanje neprimerno več ljudi kot proizvodnja na ostalih avtomatih. Ne loči nas več veliko časa do dneva, ko naj bi ta avtomatska li-

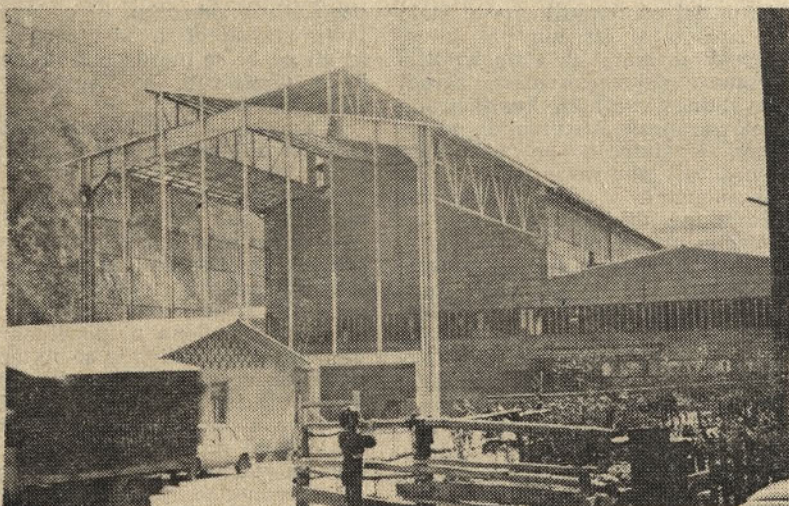
nija stekla, toda vseeno je še čas, da se z vso resnostjo spoprimemo s problemom pomanjkanja kadrov, da poiščemo ljudi, ki bodo delali z novimi stroji ter skupno z njimi dosegali rezultate, ki jih vsi pričakujemo in si jih želimo.

Pri vsem tem ne smemo mimo službe, ki prav tako sodi v okvir avtomatske proizvodnje. Tu imam v mislih kontrolo gotovih izdelkov. Ko smo širili naše kapacitete, smo premalo skrbili posvečali kontroli oziroma ljudem, ki v kontroli delajo. Iz dneva v dan smo se srečevali s pomanjkanjem teh kadrov, ki so nujno potrebni pri vsaki proizvodnji. V zadnjem času je postalo to pomanjkanje tako problematično, da mu skoraj nismo več kos. Zato bo tukaj potrebno nemudoma nekaj ukrepati, poiskati vzroke, zakaj ljudje nočejo v avtomatsko proizvodnjo, te vzroke odpraviti ali vsaj ublažiti, tako da bomo dobili v kontrolo ljudi, ki so nam nujno potrebni. Brez budne kontrole ne bo zaželenih uspehov, kajti le dobra kvaliteta izdelkov je porok za dobre poslovne uspehe in za dober renome podjetja.

Matija Koritnik

Stroj IS 6 serijski TIP EF za izdelovanje rjavih steklenic

Podaljšek proizvodne hale že pod streho

tomatskih strojev za predelavo steklene mase. Ti stroji bruhajo dan za dnem tisoče in tisoče kosov, ki predstavljajo, preračunano v dinarje približno polovico vrednosti proizvodnje Steklarne Hrastnik.

Vse to je lepo in prav, toda pri vsem tem smo na nekaj pozabili. Pozabili smo na človeka, na tistega delavca, ki bo ta avtomatski stroj upravljal, ga vzdrževal, mu nudil vse tisto, kar potrebuje. Poleg tega smo pozabili tudi na tiste ljudi, ki neposredno sodijo v ta sistem proizvodnje, ki zahteva upravljanje in vzdrževanje strojev ter kontrolo izdelkov.

Če se ozremo za nekaj let nazaj, vidimo v obratu avtomatske proizvodnje tri stroje tipa IS, stroj H 28 za proizvodnjo kozarcev in avtomatsko stiskalnico. Marsikatero pikro smo morali požreti na naš račun, ker se stvari niso odvijale kot bi si želeli. Bilo je težav na kupe, problemi so se pojavljali iz dneva v dan, reševali smo jih po svojih najboljših močeh, kot smo vedeli in znali. Trudili smo se, da bi opravičili zaupanje, ki nam je bilo dano, toda uspehi niso prišli čez noč, kajti ti

smo stroje, se jim privadili ter si jih podredili. Uspehi so bili iz dneva v dan boljši in kmalu smo bili z doseženimi rezultati zadovoljni.

Danes se nam vse to, kar se je dogajalo pred približno sedmimi leti, zdi kot zgodovina. Toda ta zgodovina se na žalost ponavlja. V teh letih smo montirali še 4 nove avtomatske stroje, toda pri vseh smo se ubadali z istim problemom, ki nam je že v preteklosti krepko pokazal zobe. Stroji so bili postavljeni, pri njih pa ni bilo ljudi, ki bi jih bili sposobni voditi in upravljati. Pri njih ni bilo

Sestanek invalidov

(Nadaljevanje s 3. strani)

njen oziroma ne dobi ustrezno kategorijo. V takih primerih prihaja do ostrih sporov zavarovalnice sam ni kriv ničesar, podjetje pa mu ni niti dolžno dajati za ta čas večje nadomestilo kot ga dobiva na drugem delu.

To je le nekaj vprašanj, ki pa v nekaterih primerih bistveno vplivajo na pravično razporeditev in nadomestilo, zlasti pa ob upokojitvi.

spremembo. Če bodo spremembe uspele, pa je dokončno stvar delegatov, ki bodo obravnavali predmetna vprašanja.

Na koncu naj omenimo, da je bilo invalidom posredovano tudi dejstvo, da imamo znatne kadrovske težave, zato mnogokrat glede na to da ne bi imeli proizvodnih težav in finančnih izgub, v skrajni meri za določen čas tudi invalide prerazporedimo na druga delovna mesta, vendar se vedno

S sestanka delovnih invalidov Steklarne Hrastnik

DOPISUJTE
V NAŠ LIST

S strani strokovnih služb podjetja, predstavnikov skupnosti, je bilo izrečeno, da je sicer statut sprejet da pa je vsekakor podana iniciativa za njegovo spremembo, v kolikor se dokaže pomanjkljivost in nepravilnost. Za navedene pripombe bomo pismeno obvestili skupščino skupnosti in njihove strokovne službe ter na tej podlagi pričeli postopek za

predhodno posvetujemo z zdravstveno službo in stopimo v stik z invalidom samim. Obveznost invalida pa je, da poskuša v takih razmerah sprejeti razporeditev, ker je verjetno zelo zainteresiran za delovne in finančne uspehe podjetja, kjer je postal invalid, saj bo verjetno preostalo zavarovalno dobo preživel v tej naši skupni delovni organizaciji.

NOVI OSEBNI DOHODKI

Ker so se v začetku leta v kolektivu porajala vprašanja, za koliko in kdaj se bodo povišali osebni dohodki, je skupščina podjetja zadolžila poslovni organ, da izdela predlog za obravnavo. V bistvu je šlo za razdelitev tistega dela sredstev, ki se oblikujejo nad maso, izplačano v letu 1973, in sicer v skladu s samoupravnim sporazumom in ekonomsko politiko za leto 1974.

Da bi v čim krajšem času to realizirali, je poslovni organ izdelal naslednji predlog: vsem članom delovne skupnosti se osebni dohodek poveča za 250 točk. Teh 250 točk se prišteje znesku,

čunu osnov tistih delovnih mest, ki so v odstotnem razponu. Dosedanji odstotni razpon ni bil uporabljen za dejanski obračun, zato je na osnovi nove metodologije izračunan nov odstotni sestav, ki je osnova za nadaljnji obračun osebnih dohodkov na obračunskem listu (kopijs). V nadaljevanju prikazujemo tabelo novih odstotnih odnosov v primerjavi z dosedaj veljavno.

Staro % razmerje	Novo % razmerje
100	100
95	95,4
90	90,9
85	86,4
80	81,9
75	77,4
70	72,9
65	68,4
60	63,7
55	59,2
50	54,2
45	50,1
40	45,0

Takšen način popravka osebnih dohodkov je vplival na razmerje med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom od prejšnjih 1:6 na sedanjih 1:5,25. Najnižji osebni dohodek se je v primerjavi z letom 1973 povečal za 19,30 %, najvišji osebni dohodek pa za 4,48 odstotka.

Torej najnižjo kategorijo osebnih dohodkov smo sicer dvignili na raven z merili samoupravnega sporazuma in uveljavitve sindikalne liste v samoupravnih sporazumih. Način uravnilovke pa ne moremo uresničevati tudi v bodoče, saj naš samoupravi sistem narekuje, da mora sistem nagrajevanja upoštevati nagrajevanje po delu.

S takim načinom popravka osebnih dohodkov nismo odpravili nesorazmerij, ki so se pokazala v dosedanjem pravilniku. V kolikor bomo v bodoče šli v kakršnokoli korekturo osebnih dohodkov, bo potrebno izdelati popolnoma nov pravilnik, ki bo upošteval sistem nagrajevanja po delu. Da bomo takšne zahteve lahko realizirali, je odvisno od tega, kakšen dohodek bomo ustvarili, saj je samo dohodek za razdelitev merilo, koliko bomo lahko namenili za osebne dohodke.

Franjo Krsnik

Montaža merilne regulacije za fider E banje

ki ga dobimo, če staro število točk pomnožimo s koeficientom 1,34, to je višina izplačane točke v letu 1973. Tako dobljena vrednost predstavlja novo osnovo delovnega mesta, izraženo v točkah pri vrednosti točke 1,00 din.

Tako oblikovan predlog je bil sprejet na zborih delovnih ljudi, tako bo mesečni dohodek po novem izplačan že za mesec marec. Čeprav na oko na enostaven način oblikovan osebni dohodek je v praktični uporabi pokazal na določene probleme, in sicer pri izra-

Brigada Stoklasa Ivana pri izdelavi belih razsvetljavnih teles

PREDLOG PLANA ZA LETO 1974

Poslovni odbor je na seji dne 26. 3. 1974 obravnaval predlog plana za leto 1974. Predlog plana je bil na poslovnem odboru sprejet s pripombo, da se mora dopolniti s planom delovne sile in takšnega obravnavati na delavskih svetih po TOZD, ki ga končno potrdijo. Da bi tudi ostale člane kolektiva seznanili s predlogom plana, podajamo glavne elemente formiranja in delitve celotnega dohodka za leto 1974 v primerjavi z doseženim v letu 1973.

Element	Doseženo 1973	Plan 1974	Ind. 100= 1973
1. Celotni dohodek	160.279.179,37	218.725.136,00	136,46
2. Materialni stroški	75.110.520,68	107.287.600,00	142,84
3. Amortizacija	8.403.375,13	12.000.000,00	142,80
4. Porab. sred. (2+3)	83.513.895,81	119.287.600,00	142,84
5. Pogodb. obveznosti	3.943.067,82	7.350.863,00	186,42
6. Zakonske obveznosti	6.086.365,54	6.950.500,00	114,20
7. Posl. stroški (4+5+6)	93.543.329,17	133.588.963,00	142,81
8. Dohod. podjetja (1-7)	66.735.850,20	85.136.173,00	127,57
9. Za osebne dohodke	57.911.271,10	73.000.000,00	126,05
10. Za bruto sklade	8.824.579,10	12.136.173,00	137,53
11. Skup. rez. sklad 6 %	529.474,70	728.170,00	137,53
12. Rez. skl. podj. 2 % doh.	1.534.259,90	1.988.751,00	129,62
13. Pos. za neraz. podr.	2.151.335,50	2.400.000,00	111,56
14. Neto skladi (10-11-12-13)	4.609.509,00	7.019.252,00	152,28
Proizv. v kg	19.391.720	28.161.978	145,23

Gospodarski kazalci	Doseženo 1973	Predlog 1974
Udeležba posl. stroškov v cel. doh. v %	58,36	61,08
Doh. za razdelitev v cel. doh. v %	41,64	38,92
Razmerje delitve čistega dohodka		
— za osebne dohodke v %	86,78	85,74
— za bruto sklade v %	13,22	14,26
Stopnja ekonomičnosti $\frac{\text{celotni dohodek}}{\text{poslovni stroški}}$	1,71	1,64
Stopnja dobička $\frac{\text{bruto skladi}}{\text{celotni dohodek}}$	5,51	5,55

Med tem ko je bil predlog izdelan in obravnavan, so nastale nekatere spremembe v cenah, tako surovin in ostalega materiala na eni strani in naših prodajnih cen na drugi strani in bo potrebno izdelati popravek (rebalans) plana. Popravek plana bomo izdelali po rezultatih, doseženih v prvem polletju 1974.

Franjo Krsnik

KOMISIJA ZA NABAVO, OCENITEV IN ODPIS OSNOVNIH SREDSTEV

razpisuje za člane kolektiva

LICITACIJO

za naslednja odpisana osnovna sredstva

1. Poltovorni avto »Citroen« CVAK izklicna cena 3.000,00 din TOZD — 6
2. Škarje za profile in pločevino 200,00 din TOZD — I, Kiko delavnica
3. Stenska ura 200,00 din TOZD — 5, mizarska delavnica
4. Motor od gasilske brizgalne 2.500,00 din TOZD — 5
5. Tehnica 200,00 din Skladišče gotovih izdelkov

Glede ogleda se oglasite pri vodjih TOZD. Licitacija bo 22. 4. 1974 ob 10. uri v prostorih razvojnega oddelka.

Pred licitacijo mora interesent položiti kavcijo v višini 10 % od izklicne vrednosti pri administratorki v razvojnem oddelku.

SINDIKALNA LISTA ČLANI ZK SPLOŠNE SLUŽBE

PREBRALI SMO ZA VAS

V četrtek, 7. marca je dnevnik »Delo« objavil uradno sindikalno listo. Dva dneva kasneje jo je objavila tudi »Delavska enotnost« v svoji prilogi SINDIKAT, poleg tega je objavila pogovor s strokovnimi sodelavcema centra za samoupravno sporazumevanje Majdo Kogojevo in Marjanom Zupanom.

Na kratko bomo povzeli nekaj misli iz tega pogovora. Na vprašanje: Kaj je pravzaprav sindikalna lista? sta odgovorila, da je to politični dokument sindikatov in njihova delovna usmeritev pri vsebinskem oblikovanju novih samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki naj bi jih sprejeli do letošnje jeseni.

Namen sindikalne liste je ta, da poenoti tiste prejemke delavcev, ki niso neposredno odvisni od rezultatov dela. Sindikalna lista določa najnižjo in najvišjo mejo delavčevih pravic. To predvsem zaradi tega, ker so bile najnižje mnogokrat premalo spoštovane.

Predlagatelji sindikalne liste so si prizadevali, da bi z nekaterimi omejitvami omilili jež med »bogati« in »revnimi« organizacijami združenega dela.

Med najpomembnejše prejemke, ki jih opredeljuje sindikalna lista, vsekakor sodijo najnižji osebni dohodki, dodatki za nočno delo, nadurno delo, bolezni, regresi za prehrano in za letni dopust.

Nekatere postavke iz sindikalne liste so nove oziroma višje od predvidenih v samoupravnih sporazumih. Po mnenju strokovnih sodelavcev, menimo pa, da tudi po mnenju velike večine, so nekatere postavke morali povečati skladno z rastjo življenjskih stroškov.

Sindikalna lista ne zagotavlja delavcem, da bodo tudi dejansko prišli do zneskov, ki so omenjeni v listi. Spričo tega je naloga sindikata, da si prizadeva za upoštevanje postavk s sindikalne liste v samoupravnih sporazumih. Ko bo izbojevan ta boj, bodo delovne organizacije morale spoštovati dogovorjeno.

Na koncu je omenjeno, da sindikalna lista ne pomeni dokončnega in in nesprejemljivega dokumenta, temveč da bodo posamezne postavke prilagajali rasti življenjskih stroškov in gospodarskemu položaju podjetij. Ostala so še nekatera neresena vprašanja, ki jih bo treba sproti reševati oziroma ko se bo pokazala potreba.

Da bi se vsi člani kolektiva seznanili z vsebino sindikalne liste, jo objavljamo v celoti.

Nočno delo	najmanj 25 — največ 50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije OD
Nadurno delo	50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije OD
Delo na dan-nedelje	najmanj 30, največ 50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije OD
Delo na dan praznika	50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije OD
Delovne izkušnje	največ 12 % obračunske osnove ali dosežene akontacije OD
Stalnost	največ 5 % obračunske osnove ali dosežene akontacije OD
Deljen delovni čas (Prekinitev delovnega časa mora znašati več kot 2 uri.)	največ 350 din mesečno
Bolezni do 30 dni (Osnova je poprečni mesečni OD delavca v preteklem letu.)	najmanj 90 % od osnove
Dnevnic od 8 do 12 ur	največ 80 din
Dnevnic od 12 ur dalje	največ 120 din
Dnevnic za potovanje v tujino	po zakonu
Nočnina (Obvezna je predložitev računa.)	največ 130 din
Nočnina brez računa	največ 60 din
Kilometrina	največ 1,30 din/km
Prispevek delavca za prevoz na delo	najmanj 20 din
Terenski dodatek na dan	največ 54 din
Dodatek za ločeno življenje na mesec	največ 1000 din
Regres za prehrano med delom	100 din
Nagrade študentom in dijakom za prakso ter nagrade učencem v gospodarstvu	najmanj 500 din, največ najnižji OD po sindikalni listi
Regres za letni dopust	najmanj 600, največ 900 din na delavca
Za izgradnjo počitniških domov in rekreacijskih objektov ter njihovo vzdrževanje	najmanj 10 % na skupno vsoto regresa za letni dopust
Za stanovanjsko izgradnjo	najmanj 6 % na bruto OD
Za izobraževanje (Bruto OD se razume kot bruto OD vseh zaposlenih v delovni organizaciji v tekočem letu.)	najmanj 1,5 % na bruto OD
Odpravnina	najmanj 2, največ 3 poprečne mesečne OD od zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu
Nagrade ob delovnih jubilejih	največ 3 poprečne mesečne OD na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu
Najnižji mesečni osebni dohodek	najmanj 60 % poprečnega mesečnega OD na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu

OPOMBA: Vsi zneski so v neto vrednosti.

Pomembne postavke s sindikalne liste bodo postale obvezne šele takrat, ko bodo sestavni del samoupravnih sporazumov. Da bi lahko uresničili postavke iz sindikalne liste, bo treba valorizirati kalkulativne osebne dohodke.

Izvršni svet SR Slovenije, ZS Slovenije in gospodarska zbornica Slovenije so izdali priporočilo za uresničevanje postavk iz resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije v letu 1974 na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov.

O OSNUTKU POROČILA O DELU MED VI. IN VII. KONGRESOM ZKS

Po zelo obširnem tolmačenju osnutka poročila o delu med VI. in VII. kongresom Zveze komunistov Slovenije, ki ga je podal tovariš Krsnik Franjo, se je razvila zelo obširna in dokaj konkretna razprava. Predvsem je bilo ugotovljeno, da je v poročilu zajeta vsa problematika, ki se je obravnavala v tem obdobju. Znatno napredek se je dosegel pri organiziranju osnovnih organizacij ZK po TOZD, saj je bilo v tem času sprejetih v Zvezo komunistov 40 novih članov. Predvsem so prišle do izraza organizacije ZK med osnovnimi proizvajalci, ker so sedaj neposredno povezane v vsaki TOZD.

Glede vključevanja članov Zveze komunistov pri organizacijski izvedbi TOZD se je kritiziralo, ker se člani niso dovolj vključevali. Predvsem so člani ZK premalo aktivno delovali pri reševanju gospodarsko-ekonomskih problemov v kolektivu.

Člani Zveze komunistov so kritično ocenili poročilo tudi v tem pogledu, ker premalo konkretno obravnava probleme, npr. kako so se reševali problemi socialne diferenciacije v SRS, probleme, ki so se razčistili v okviru republike o vprašanju odnosov poslovnih služb in bank do gradenj industrijskih objektov itd. Članstvo Zveze komunistov želi bolj konkretne podatke. Kritizirano je bilo tudi, da je članstvo Zveze komunistov premalo informirano o problemih, ki se rešujejo na ravni republike.

Predvsem pa da je premalo povezave med člani CK ZKS in članstvom v bazi, članstvo si želi večjega kontakta.

Izredno kritična je bila razprava o vprašanju odnosa do čistega okolja v Hrastniku. Z nezaupanjem se gleda na reševanje tega problema, ker se rešitev že predolgo zavlačuje. Ker so člani Zveze komunistov splošne službe obravnavali probleme nagrajevanja v kolektivu, so kritično ocenili dosedanje reševanje tega problema. Komunisti se ne moremo strinjati, da posamezne TOZD vsak po svoje rešujejo nagrajevanje, ki velikokrat ni niti v skladu z družbenim sporazumom, ki so ga podpisali posamezni TOZD. Takšen način reševanja tega tako perečega problema zaostruje politično situacijo v kolektivu, ki pa ni v interesu vseh zaposlenih. Postavlja se naloga skupščini podjetja in konferenci ZK steklarne, da se probleme nagrajevanja hitreje in bolj enotno rešuje za celotno podjetje.

Rigo

Kontrola gotovih izdelkov

Čitajte
STEKLARJA

Osnovni pojmi o transportu proizvodov in materialov

II. DEL

TRANSPORTNI ČAS

K skrajšanju proizvodnega ciklusa mora prispevati svoj delež tudi notranji transport, ki je njegov sestavni del.

Osnovni elementi so dolžina časa za posamezno nalogo, časovni termini za začetek in konec naloge ter dinamika posameznih terminov v daljšem časovnem obdobju.

Trajanje transportne operacije moramo raziskati v širšem smislu s stališča transportne naprave, katero uporabljamo. Čas transportne naprave sestoji iz časa nakladanja (tn), časa vožnje polnega vozila (tv) in časa razkladanja (tr). Iz vseh teh časov dobimo seštevke (t), ki pomeni potrebni čas za opravljeno transportno nalogo — operacijo. Ta čas je teoretičen čas, predvideti pa moramo morebitne dodatne čase (zastoji), ki jih ugotovljamo v skupnem seštevku in jih dodajamo kot procentuelni del (v %). Tako dobimo čas enega transportnega ciklusa (Tc).

$$Tc = t + (x \% \cdot t)$$
 oziroma

$$Tc = (1 + \frac{x}{100}) \cdot t$$

x pomeni na osnovi izkušenj določeni odstotek za dodatne čase. Čas transportnega delavca je istoveten z napravo, kadar se delavec skupno z njo giblje. Dostikrat, ko posamezni delavci sodelujejo v ciklusu transporta nalaganje — razkladanje in glede na čas niso vezani na to delo, ampak jih razmeščamo glede na čas na različna mesta. Če hočemo ugotoviti stroške posameznih nalog, moramo vedeti, koliko časa je potrebno, da delavec ali skupina delavcev opravi določeno nalogo.

Večina del na transportu pa pri nas in sploh v industriji ni normiranih. Običajno se smatra transportno delo kot režijsko in ga zato »ni potrebno normirati«. To je napačno stališče, vsa transportna dela je možno in zato tudi potrebno normirati. Normative pa postavljamo na osnovi študija dela in vnaprej predvidenih časov, ker le na osnovi točnih snemanj časov dobimo točne normative, drugače lahko govorimo le približno, kar pa tekoči proizvodnji ne ustreza.

Same transportne naloge so pomozna opravila, ki pa morajo zagotoviti nemoten potek glavne naloge, to je proizvodnje.

Časovni potek proizvodnega procesa določa, kdaj morajo biti določene količine dostavljene oziroma odvožene z delovnega mesta. Važno ni samo to, da se material na določeni relaciji transportira. Bistveno je, da se ta transport izvrši ob pravem času — določenem času.

Izkoriščanje transportnih naprav je v veliki meri odvisno prav od časovnih terminov za opravljanje posameznih transportnih nalog. Tako na primer razpolagamo s prostimi zmogljivostmi neke transportne naprave ob določenih dnevih v tednu. V tem prostem času bi to napravo lahko angažirali na drugem mestu glede na njene zmogljivosti. Pri tem pa transportni termini nove naloge padajo prav v tisti čas, ko zmogljivosti transportne naprave niso proste. V takšnem primeru moramo angažirati novo trans-

portno napravo oziroma korigirati — premakniti transportne termine. Oboje pa povečuje stroške, v prvem primeru z nabavo nove opreme, v drugem pa z zahtevami po spremembi proizvodnega procesa ali z večjimi zalogami. Izbiira načina je odvisna od ekonomičnosti prvega načina nasproti drugemu.

Intenzivnost transporta je v bistvu razmerje med transportno količino in časom trajanja transportne naloge. Pove nam, kolikšne količine materiala je treba transportirati v določenem časovnem obdobju. Na osnovi tega lahko postavimo enačbo. Če je intenzivnost transporta — a, transportna količina — b in časovna enota — c, se enačba glasi:

$$a = \frac{b}{c}$$

transportne frekvence, ki pomeni število opravljenih transportov — prepeljanih tovorov v časovni enoti. Transportno frekvenco označimo z d; število tovorov z e; in časovno enoto z c, dobimo enačbo

$$d = \frac{e}{c}$$

iz te enačbe je lahko izpeljana tudi enačba za intenzivnost

$$a = b \cdot \frac{d}{c} \text{ oziroma } a = b \cdot d$$

Če število konstantnih bremen narašča v časovni enoti, se s tem povečuje transportna frekvenca in proporcionalno z njo tudi intenzivnost transporta. Če je število bremen tako veliko, da se posamezne transportne operacije dotikajo, dosežemo s tem največjo

vplivajo na način izgradnje prometne poti. Za drage investicije se odločamo pri velikih kontinuiranih količinah, prav tako bomo nabavili za te količine primerno tehnično izdelane naprave, ki bodo povsem zadoščale potrebam. Za skladišče je največja količina tista, ki diktira njegovo velikost in način izgradnje. Količina materiala mora biti definirana v času (letna, mesečna, tedenska, dnevna, urna, minuta). Ravno zaradi tega moramo količino določiti čimbolj točno v njenem absolutnem smislu, predvsem v povezavi s časom. Na skladišče količine pa poleg že omenjenih faktorjev vplivajo tudi tržne razmere.

OBLIKA — ENOTA TOVORA

Transportne tovore lahko delimo po njihovih lastnostih, le-te pa so odvisne od lastnosti tovara. Tovore lahko glede na stopnjo obdelave in predelave grupiramo na:

- osnovni material
- pomožni material
- pogonski material
- polizdelki
- gotovi izdelki
- izmet
- odpadki
- orodje
- stroji

Ta razdelitev ima svoj namen ter glede na namen potem transportiramo (tok surovin, tok polizdelkov itd.).

Najvažnejše vprašanje, ki se pri tem postavlja, je odnos med transportnimi tovari in transportno napravo. Naprava se mora namreč prilagoditi tovoru glede na obliko in težo.

Ker se tovari klasificirajo tudi glede na agregatno stanje, nas pa to v notranjem transportu in skladiščenju ne zanima, je za tok materiala bistveno, v kakšni obliki se pojavlja tovor v konkretni transportni nalogi. Tako na primer kislina lahko nastopa kot transportni tovor v zaprtih steklenicah. Tovor je steklenica, ki pa je trden tovor. So izjemni slučajji, in to v primeru, če plin, kisline transportiramo po ceveh, tu pa se predmet (plin, kislina) pojavlja kot transportni tovor. Ameriška združenja »American Material Handling Society« (ameriška združenja za upravljanje z materialom) in »American Society of Mechanical Engineers« (ameriško združenje mehanskih inženirjev) zastavljajo za odnos med transportnim tovorom in transportno napravo naslednjo delitev v devetih osnovnih skupinah:

- visoko komprimiran plin
- nizko komprimiran plin
- neobstoje tekočine
- obstoje tekočine
- poltekoče mase
- sipki material
- kovinski material
- živi tovari
- neklasificirani tovari

Za tok materiala v veliki večini prednjačita skupini za sipki in kovinski material ter imata pri izbiri transportne naprave ti dve skupini največjo vlogo. Vzporedno temu pa moramo pri oblikovanju transportne naloge upoštevati tudi težo in obseg materiala, oba pojma moramo vzeti v absolutnem pomenu.

(Dalje na 8. strani)

Regalno skladišče gotovih izdelkov

Na osnovi te enačbe oziroma razmerja lahko ugotovimo, kolikšne transportne naprave in koliko delovne sile bomo morali angažirati v nekem časovnem obdobju.

Celotna transportna količina je enakomerno razporejena znotraj časovne enote. Primer: če znaša intenzivnost transporta 5000 kg na uro, lahko izračunamo in predvidimo, da bomo dobili vsako minuto (5000 : 60 =) 50 kg tovara. To velja za neprekinjeni časovni potek transportne naloge. Za prekinjeno delo pri transportu si posamezni tovari sledijo v določenih časovnih presledkih, pri enakih intenzivnostih 5000 kg/uro ne bomo sprejeli vsako minuto 50 kg, temveč se lahko zgodi, da prihaja tovor vsakih 6 minut po 300 kg in nato zopet v drugačnem časovnem presledku. Intenzivnost transporta je v obeh primerih enaka. Zaradi te enakosti se pri prekinjenem transportu uvaja pojem

možno transportno frekvenco in intenzivnost transporta in glede na to tudi maksimalno izkoriščenost danih transportnih naprav ob določenih pogojih.

KOLIČINE ZA TRANSPORTIRANJE IN SKLADIŠČENJE

Količina materiala je eden osnovnih elementov, ki določa transportno in skladiščno nalogo. Prav take količine materiala pa dosegajo zelo visoke številke. Tako na primer nemška tovarna »Bazische Anilin und Sodafabrik« v Ludwigshafenu transportira v notranjem transportu 7 milijonov ton surovin letno. Bolj nazoren primer je večja tekstilna tovarna, kjer moramo za 1 tono gotove tkanine premestiti iz raznih skladišč in obratov ter nazaj v skladišče in delavnice 10—20 ton polizdelkov. Transportne količine so v različnih podjetjih specifične.

Količine materiala bistveno

Osnovni pojmi o transportu proizvodov in materialov

(Nadaljevanje s 7. strani)

Zato delimo tovore v štiri skupine:

- lahke tovore
- težke tovore
- velike tovore
- majhne tovore

Delitev je relativna, če pogledamo za različna podjetja različna. Zahodnonemško združenje RKW (Rationalisierungs — kuratorium der Deutschen Wirtschaft — odbor za racionalizacijo nemškega gospodarstva) deli tovor na lahke: transport opravlja 1 delavec na ravni poti z ročno transportno napravo (do 1000 kg), **srednje težke**: tovari se transportirajo na ravni poti z mehanično transportno napravo 750 kg do 2500 kg), **težke tovore**: te transportirajo na večjih vozičkih z mehanično vleko in v različnih dvigalih-žerjavih.

Upoštevati moramo tudi medsebojni odnos med težo in obsegom materiala. To posebno velja za transport sipkhih materialov — nasipne teže. S pomočjo te teže lahko med seboj primerjamo težo in obseg. Če imamo podano zmes za talilni objekt v kubičnih metrih (30 m³), s pomočjo nasipne teže raznih primesi ali s poizkusom dobimo nasipno težo 1,33 in nato izračunamo težo teh 30 m³ zmesi. 30 m³ pomnožimo z 1,33 in dobimo 39,9 ton zmesi. Oziroma obratno za količino 100 ton kremenčevega peska rabimo skladišni prostor (100 deljeno z 1,8) z volumenom približno 55 m³.

Pri toku materiala in skladiščenju moramo upoštevati tudi

občutljivost transportiranega materiala na zunanje vplive in poškodbe in moramo pri transportiranju takih materialov postavljati še posebne zahteve.

ENOTNI TOVOR

Glede na trenutno stanje v večini podjetij odpade veliko časa na prekladanje tovorov, zlaganje, prepakiranje in podobno. Da se temu nepotrebnemu delu v večini primerov lahko izognemo, moramo postaviti oziroma oblikovati takšno transportno enoto, ki omogoča čim manj teh nepotrebnih manipulacij in s tem bistveno manjša stroške. Za takšno enoto oziroma celoto v toku materiala bi lahko podali definicijo, ki je splošno poznana:

»Enotni tovor je skupni tovor kosovnega blaga, ki sestoji iz točno določenega števila enakih kosov. Zložen je na tak način, da omogoča štetje in mehanično manipulacijo ter zavaruje potrebno trdnost celotnega tovara tako v transportu kot v času skladiščenja. Prav tako upošteva vse tehnične parametre, ki so določeni za opremo, v kateri ali na kateri se formira enotni tovor. Med enotne tovore štejemo tudi skupne tovore kosovnega blaga, za katerih formiranje se ne uporablja nikakršna specialna oprema, ampak se izkoriščajo samo fizične in kemične lastnosti artiklov.«

Na osnovi te definicije se lahko oblikuje enotni tovor, če so zagotovljeni naslednji pogoji:

- konstrukcija tovara mora biti normirana transportna enota,

- konstrukcija tovara mora omogočiti mehanično manipulacijo z unificirano opremo,
- konstrukcija enotnega tovara mora zagotoviti zadostno trdnost pri pritisku zgornjih plasti na spodnje,
- konstrukcija tovara mora zagotoviti njegovo stabilnost in vzdržljivost,
- konstrukcija tovara mora omogočiti štetje in spoznavanje vrste blaga brez ločevanja skladov,
- mora zavarovati vsebino tovara pred zunanjimi vplivi,
- tehnična konstrukcija mora biti prirejena in navezana na možnost sprejema pri kupcu, ker s tem omogoča transport in vskladiščenje celih enot brez razformiranja v posameznih členih celotnega transporta in skladiščenja.

Tako prirejen enotni tovor ne pozna meje med zunanjim in notranjim transportom, ker se veže v tako imenovano transportno — skladiščno verigo.

Pri tem si moramo prizadevati, da je enota proizvodnje enaka enoti transporta, ki pa je enaka enoti skladiščenja. Ves potek transporta je zelo okreten, če je enota skozi ves ta proces kompaktna celota. Lahko bi rekli, da je to premik enotnega tovara pri čemer pa nas ne zanima njegova vsebina. Delo pri oblikovanju enotnega tovara delimo v tri dele:

1. Določanje prednostnega števila kosov blaga, ki nastopa kot manipulacijska enota. Ta enota je odvisna od naslednjih činiteljev:

- velikosti posameznih kosov,
- hitrosti proizvodnega toka in zadrževanja materiala v proizvodnji,
- zahteve tržišča — količine za prodajo na veliko,
- osnovne dimenzije embalaže, posod in podstavkov,
- osnovne dimenzije transportnih naprav v podjetju, pri prevozniku (vagone, kamione) in pri kupcu,
- standardov, ki so predpisani za oblikovanje enotnih tovorov (kontejnerji, palete).

2. Tehnična konstrukcija oziroma način oblikovanja enotnega tovara, s tem, da omogočimo tovaru zadostno trdnost v vseh fazah transporta in vskladiščenja.

Določitev naprav, na katerih se bo oblikoval enotni tovor in način zlaganja posameznih kosov v enotni tovor.

3. Vsi uporabniki v taki transportni verigi morajo biti detaljno seznanjeni z manipulacijo in celotnim poslovanjem s tem enotnim tovorom, oziroma postaviti kupcem zahteve o vračanju praznih palet v dobrem stanju.

Enotni tovor lahko oblikujemo na tri načine oziroma delimo v tri skupine:

- a) oblikovanje enotnega tovara brez posebne opreme;
- b) oblikovanje enotnega tovara na paletah;
- c) oblikovanje enotnega tovara v kontejnerjih.

ing. Franci Kalšek

Mali leksikon samoupravljanja (IX. nadaljevanje)

REEKSPORT

Izvoz blaga, ki je bilo pred tem uvoženo, da bi se dodelalo, predelalo ali oplemenitilo; izvoz blaga, ki je bilo uvoženo, da bi dobilo značaj domačega blaga in bi lahko bilo izvoženo; veja zunanjetrgovinskega poslovanja, ki se bavi z izkoriščanjem valutnih prednosti, katere se realizirajo, ko se blago tujega porekla pretvori s carinsko manipulacijo v blago domačega porekla in se kot tako izvozi dalje. Načeloma se to dogaja z blagom s klinirinskega področja, ki se izvažajo v neklinirinske države.

REFERENDUM

Oblika neposrednega sodelovanja državljanov pri sprejemanju zakona ali pri drugih važnejših vprašanjih, ki so pomembni za družbeno skupnost.

Ustavni zakon SFRJ predvideva, da lahko Zvezna skupščina odloči, da se zakonski predlog, pred sprejetjem ali po njem, ali neko drugo vprašanje iz pristojnosti federacije, da v odločanje volilnemu telesu. Institucija referendum je predvidena tudi v republiških ustavnih zakonih za posle iz pristojnosti republiških organov oblasti.

Lokalni referendum je oblika neposrednega sodelovanja občanov v važnejših lokalnih poslih. Lokalni referendum je urejen z republiškim zakonom.

REGRES

Pravica do nadomestila; pravica plačnika, da od osebe, kateri je plačal, zahteva nadomestilo izplačane vsote. Menični regres je pravica imetnika menice ali meničnega obveznika, ki je izplačal menico, da zahteva izplačilo od drugih obveznikov. Isto velja tudi za čekovni regres. Ekonomski ukrep v obliki nadomestila, ki ga v SFRJ daje država iz sredstev zveznega budžeta, na podlagi posebnih predpisov. Daje ga za nabavo določenega blaga, posebno opreme in reprodukcijskega materiala in s tem omogoča hitrejši razvoj določenega gospodarskega področja ali panoge, cenejšo proizvodnjo (ali usluge) nekaterih gospodarskih organizacij, ali povišanje življenjskega standarda prebivalstva.

RENTABILNOST

Dobičkanost, koristnost, donosnost ipd. V gospodarskem poslovanju označuje koristen učinek, ki je dosežen v tem poslovanju.

Rentabilnost industrije, važen pokazatelj uspešnosti nekega podjetja, panoge ali celotne industrije. Odvisna je od ekonomičnosti poslovanja podjetja, organizacije proizvodnje, instrumentov ekonomske politike, komercialne politike podjetja in stanja na tržišču. Rentabilnost socialistične in-

dustrije se dosega s stalno modernizacijo proizvodnje, uvažanjem naprednejše tehnike in izboljšavo organizacije dela.

SANACIJA

Skupek ukrepov, da bi se neka gospodarska (ali druga) organizacija izvlekla iz težav in usposobila za nadaljnjo dejavnost. Do sanacije gospodarske organizacije pride v situaciji, ko ta organizacija zaradi slabega poslovanja, napak v vodenju ali situaciji na tržišču, ne more izpolnjevati svojih obvez. Sanacija v širšem smislu zajema različne ukrepe reorganizacije, rekonstrukcije, menjava obsega proizvodnje ali spremembe v predmetu poslovanja. V naši praksi se sanacija izvaja v glavnem z reorganizacijami, dotacijami za pokritje izgube, dodelitvijo novih sredstev s posebnim kreditiranjem, ali s prisilno upravo. Uspešna sanacija omogoča podjetju nadaljnje delo, neuspešna pa običajno privede do prisilne likvidacije.

SREDSTVA GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ

Predmeti, pridobljene pravice, naložbe in denar, s katerimi gospodarske organizacije dosega ali pospešujejo doseganje svojih poslovnih ciljev. Gospodarske organizacije s svojim poslovanjem ustvarjajo sredstva, ki so potreb-

na za trajno dejavnost. Sredstva lahko dobijo s posojilom in na druge načine, ki so predvideni v zakonu. Vsa sredstva gospodarskih organizacij so v družbenem lastništvu, gospodarske organizacije pa imajo nad njimi pravico koriščenja in upravljanja. Pri tem je gospodarska organizacija dolžna, da postopa kot dober gospodar, sredstva pa mora koristiti po njihovem namenu. Namen je različen po kategoriji ali skladu sredstev.

Po zakonu se sredstva delijo v tri sklade: 1. poslovni sklad; 2. rezervni sklad; 3. sklad skupne porabe.

STEČAJ

V materialnem smislu stanje (status), v katerem je dolжник, ko ne more poravnati svojih dospelih denarnih obvez. Cilj stečaja je, da se s posebnim postopkom (stečajni postopek) zagotovi enakost vseh dolžnikovih upnikov. V formalnem smislu se zaradi tega v posebnem postopku popiše, zavaruje, prečisti in vnovči vse imetje dolžnika. Zatem se sorazmerno razdeli vsem upnikom. Postopek se vodi za ime in v korist vseh upnikov in na celotnem dolžnikovem imetju (to je načelo univerzalnosti v stečaju). Vsi dolžnikovi upniki imajo enako korist ali škodo od propada skupnega dolžnika.

(Se nadaljuje)

DRUGO LETO NASTOPANJA KEGLJAČEV »BRATSTVA« V II. SLOVENSKI LIGI

Kegljači »Bratstva« že drugo leto nastopajo v II. slovenski ligi — vzhod. Lani so po končanem tekmovanju zasedli 6. mesto med dvanajstimi ekipami, kar je bil proti pričakovanju lep uspeh. In kako bo letos?

Uvodoma bomo tudi tokrat napisali nekaj vrstic o samem načinu tekmovanja v tej ligi. Liga je sestavljena iz 6 klubov mariborsko-murkosoboškega področja, treh klubov iz celjskega področja in treh iz Zasavja. V ligi letos nastopajo naslednji klubi: »Aero« Celje, »Partizan« Trbovlje, »Radenska« Radenci, »Celje« Celje, »Kovinar« Štore, »Fužinar« Ravne na Koroškem, ŽKK »Maribor« Maribor, »Lokomotiva« Maribor, »Bratstvo« Hrastnik, Slovenj Gradec, »KK Hrastnik« Hrastnik in »Čarda« iz Murske Sobotice. Vseh dvanajst ekip letos tekmuje na osmih kegljiščih in to: »Konstruktor« Maribor, »Ingrad« Celje, »Rudar« Trbovlje, »Hrastnik« Hrastnik, »Hmeljar« Zalec, Slovenj Gradec, »Čarda« Martijanci pri Murski Soboti in »Diana« Murska Sobota.

Vse ekipe morajo kegljati v disciplini 8 x 200 na vseh osmih kegljiščih. Vrstni red na določenem kegljišču dobimo tako, da prvo mesto zasede tista ekipa, ki na tem kegljišču podere največ kegljev itd. Prvo mesto na določenem kegljišču prinaša ekipi 1 negativno točko, 6. mesto prinaša 6 negativnih točk in podobno.

Ko bodo vse ekipe končale s tekmovanjem na vseh osmih kegljiščih, se nato seštejejo negativne točke za vsako ekipo na vsakem kegljišču in tako dobimo končni vrstni red. Zmagovalec tega tekmovanja postane ekipa, ki si nabere najmanj negativnih točk in se avtomatično uvrsti v I. slovensko ligo. Iz lige pa izpadejo zadnje tri uvrščene ekipe če iz slovenske lige ne izpade nobena ekipa v II. ligo — vzhod. Ker pa lahko izpadeta iz slovenske lige kar dve ekipi v to ligo, potem izpadejo iz II. lige — vzhod lahko celo 4 ekipe. Variant je torej več. Seveda pa imajo te ekipe, ki izpadejo, možnost, da se z eventualnimi kandidati, ki bi želeli nastopati v II. ligi, pomerijo v kvalifikacijah. Po takšnem načinu je v pretekli sezoni II. ligo — vzhod zapustil prvak »Hmezad« iz Žalca ki letos tekmuje v I. slovenski ligi, v II. ligo se je vrnila ekipa »Celja«, ki je izpadla iz I. slovenske lige, iz II. lige je izpadla ekipa iz celjskega področja »Partizan« Šoštanj, ekipa »Hrastnika«, ki je obenem tako tudi edini novinec v ligi, pa se je vključila v tekmovanje brez kvalifikacij, ker druge zainteresirane ekipe iz Zasavja ni bilo, Zasavje pa ima po ključu pravico na 3 mesta v ligi.

Povsem drugače pa bo to verjetno že naslednjo tekmovalno sezono, ko se naj bi ustanovile še področne lige.

Sistem na prvi pogled izgleda dokaj zamotan, vendar je s stališča stroškov kot ligaško tekmovanje »vsak z vsakim dvakrat« cenejši, poleg tega pa nekateri klubi niti nimajo štiristeznih kegljišč in bi tako odpadli, ali pa bi bili vedno gostje, kar pa bi bilo verjetno glede na razvoj kegljaškega športa škodljivo in bi bil to verjetno korak nazaj.

Letošnje tekmovanje se je pričelo že 9. februarja. Hrastnik le-

tos v II. ligi — vzhod zastopata kar dve ekipi in to »Bratstvo« in »Hrastnik«.

Ko dajemo podatke, je tekmovanje končano na petih kegljiščih in je še vedno težko prognozirati kaj dokončnega. Nekaj se pa vsekakor iz uradne tabele že da razbrati.

Tabela po končanem tekmovanju vseh dvanajstih ekip na petih kegljiščih: »Rudar« Trbovlje, »Konstruktor« Maribor, »Hmezad« Zalec, »Ingrad« Celje in »Hrastnik«.

	podrtih kegljev	neg. točk
1. »Celje« Celje	36.272	12
2. »Aero« Celje	36.031	16
3. »Radenska« Radenci	35.094	17
4. »Partizan« Trbovlje	35.078	19
5. »Kovinar« Štore	35.298	20
6. ŽKK »Maribor« Maribor	34.342	33
7. Sločenj Gradec	34.516	34
8. »Fužinar« Ravne	34.360	38
9. »Bratstvo« Hrastnik	34.469	38
10. »Lokomotiva« Maribor	33.623	51
11. »Čarda« Martijanci	33.441	55
12. »Hrastnik« Hrastnik	33.131	57

Po petih nastopih je zanesljivo v vodstvu lanskoletni prvotigaš »Celje«. Borba za prvo mesto sicer še ni končana, vodila pa se bo verjetno samo še med obema ekipama iz Celja in Radenci. Po prvih treh kegljiščih je bila v vodstvu ekipa »Aera« in se je pričela ogorčnejša borba za prvo mesto, toda kegljači »Aera« so na kegljišču v »Hrastniku« kegljali tako slabo, da so zasedli 9. mesto in si tako »prislužili 9 negativnih točk kar pa jim je občutno zmanjšalo možnosti za osvojitve prvega mesta. Rep lestvice pa se je po petih nastopih precej razjasnil. Lokomotiva, Čarda in Hrastnik nimajo skoraj nobenih možnosti več, da bi se rešili iz cone izpadanja. Ekipa »Hrastnika« si je nabrala na petih tekmah od možnih 60 negativnih točk, kar 57 in trdno zasedla zadnje mesto. Na tekmovanjih se kaže, da jim manjka tekmovalne rutine, pa tudi v ekipi imajo nekatere po kegljaškem stažu mlade tekmovalce, tako da se lahko od te ekipe kaj več pričakuje v naslednji sezoni. Verjetno pa bodo morali korigirati tudi nekatere organizacijske zadeve. Pred tekmovanjem so imeli premalo priprav lahko pa bi bili vsekakor boljši, saj imajo lastno štiristezno kegljišče. Poudariti pa je treba, da se odnosi med obema hrastniškima ligašema izboljšujejo, kar je vsekakor v prid enim in drugim, posebno pa še kvaliteti kegljanja v Hrastniku.

Tudi letos moramo ponovno zapisati geslo kegljačev »Bratstva« — boj za legalni obstanek v ligi. Rezultati na prvih petih tekmah in tudi uvrstitev so tako različni, da je težko kaj določenega napisati. V Mariboru in Trbovljah so zasedli 9. mesto, v Hrastniku in Žalcu so bili sedmi, najbolje pa so se odrezali v Celju, kjer so bili šesti.

Na vsaki tekmi je kot po planu nekdo zatajil in se je dogajalo, da bi lahko zasedali dokaj višje mesto, če bi podrli samo nekaj kegljev več. Vse to je večkrat povzro-

čalo dokaj žolčne debate. Žal pa je vse razpravljanje po tekmi prepozno, lahko se samo ugiba, kaj bi bilo, »ČE« ne bi ta ali oni zatajil.

V času poročanja imamo sicer lestvico za pet nastopov, vendar se tekmovanje nadaljuje, tako da imamo rezultat »Bratstva« tudi že na šestem kegljišču, in to v Slovej Gradcu.

Rezultati po posameznih kegljiščih:

Na kegljišču »Konstruktorja« v Mariboru so zasedli 9. mesto in podrli 6.609 kegljev. Nastopali so: Kolšek 857, Gnjičič 836, Mlakar 824, Koritnik 835, Peršič 802. Pufler (Hudi) 797, Laznik 833 in Pokrajac 825.

Na kegljišču »Ingrada« v Celju so podrli 7.348 kegljev. Nastopali so: Kolšek 1.007, Gnjičič 1.007, Pokrajac 838, Čakič 928 Laznik 905, Hudi 870, Koritnik 908, Peršič 885. Zasedli so 6. mesto. Na kegljišču »Rudarja« v Trbovljah so podrli 6.570 kegljev, zasedli 9. mesto, nastopali pa so: Gnjičič 853 Kolšek 749, Laznik 821, Peršič 844, Mlakar 809, Koritnik 823, Pokrajac 820, Čakič 851. Na kegljišču »Hrastnika« v Hrastniku so zasedli 7. mesto in podrli 6.857 kegljev. Nastopali so: Kolšek 850, Gnjičič 887, Laznik 860 Peršič 868, Mlakar 817, Koritnik 835, Pokrajac 884, Čakič 859.

Tudi na kegljišču »Hmezada« v Žalcu so zasedli 7. mesto s 7.085 podrtimi keglji. Nastopili so: Kolšek 844, Gnjičič 924 Laznik 890, Mlakar 851, Koritnik 921, Peršič 817, Pokrajac 911 in Čakič 927.

Vsi ti rezultati so všteti v navedeno lestvico, kot že rečeno, nastopili pa so v tem času že tudi na šestem kegljišču (do izida našega glasila pa bodo nastopili še na preostalih dveh).

Na šesti tekmi v Slovenj Gradcu so podrli 6.814 kegljev nasto-

pili pa so: Gnjičič 876, Čakič 860, Koritnik 819, Pokrajac 856, Laznik 867, Kolšek 838, Peršič 836, Hudi 862.

Rezultati posameznikov dovolj zgovorno pričajo, kjer komu ni šlo. Kriviti koga je odveč ker je tudi kegljanje šport. Posebno velja omeniti dvoje: dvakrat so podrli kegljači »Bratstva« več kot 7.000 kegljev, v Celju pa sta za posebno presenečenje v pozitivnem smislu poskrbela še Gnjičič in Kolšek, ki sta podrli vsak po 1.007 kegljev, kar se do sedaj ni zgodilo še nobenemu kegljaču »Bratstva«. Nekateri pravijo temu sreča, naj bo kar koli že, dejstvo je, da tak rezultat sodi v I. republiško ligo in ga pač ni lahko doseči in da je za njiju verjetno to do sedaj največji osebni uspeh.

Upajmo da bodo še na obeh preostalih tekmah v Murski Soboti dosegli vsaj takšne rezultate, da bi v končni tablici zasedli 8. mesto, kar bi bil seveda uspeh, saj se je treba zavedati, da kvaliteta kegljanja v zadnjih letih hitro narašča. Žal se to ne dogaja tako hitro tudi v Hrastniku, krivca bodo sami našli.

Misliti bodo morali verjetno na uvajanje mlajših moči v ekipo, s tem pa še ni rečeno da so starejši slabi, vendar vsak športni klub, ki si želi zagotoviti bodočnost, mora misliti v prvi vrsti na vzgojo kadrov.

Precej se je spremenilo na bolje že od preteklega leta, tako da se za usodo kegljanja ni bati. Žal to ne velja tudi za ekipo »Hrastnika«, upati pa je, da bodo tudi oni našli sami sebe in v naslednji sezoni dosegali boljše rezultate.

O končnih rezultatih bomo poročali v majski številki ker se uradno tekmovanje zaključuje 27. aprila 1974.

Janez Strgaršek

PETEROBOJ 74

JESENICE, 12. maja 1974

Organizator letošnjih športnih iger železarjev gumarjev, kovinarjev in steklarjev (kolektiv jesenjske železarne) je sklenil, da bodo letošnje igre 12. maja na Jesenicah.

V ta namen so organizatorji sklicali sestanek koordinacijskega odbora, ki je bil na Jesenicah 15. 3. 1974.

Takoj moram pripomniti, da je prišlo do bistvenih sprememb pri samem peteroboju.

Disciplina orientacijski pohod je izločena iz seznama tekmovalnih panog in jo je zamenjal mali nogomet. Ženske tekmujejo letos prvič tudi v kegljanju, in sicer 3 x 50 lučajev. Sprememba pa je tem, da se rezultati ženskih ekip ne štejejo v končno uvrstitev, temveč tekmujejo ženske izven konkurence vendar za poseben pokal. Želja organizatorjev je bila, da letos moški ne tekmujejo v rokometu, vendar smo ta predlog enoglasno zavrnili, tako da tudi ta disciplina ostane v seznamu Peteroboja 1974.

Ker na sestanku ni bilo predstavnikov kranjske Save, niso se pa niti opravičili, je koordinacijski odbor Peteroboja 74 sklenil da bo s kranjsko Savo še enkrat poskusil navezati stike. V kolikor

bo ta kolektiv odstopil od peteroboja, bo na njegovo mesto kooptiral drug kolektiv. Bil je že tudi sprejet sklep, da naj bi bil to kolektiv Donit iz Medvode, seveda v kolikor bo za to iznešen pristanek. Mnenje vseh prisotnih pa je bil, da naj se poskuša storiti vse potrebno v zvezi z vzpostavitvijo s kranjsko Savo. Na koncu sestanka je bil izvršen tudi žreb Peteroboja 1974 po posameznih disciplinah:

Mali nogomet: Litostroj Feralit, Sava, železarna, steklarna.

Odbojka: Sava, Feralit, steklarna, železarna Litostroj.

Šah: steklarna, Feralit, Litostroj, železarna, Sava.

Namizni tenis: Litostroj, Sava železarna, steklarna, Feralit.

Kegljanje: železarna, Litostroj, steklarna, Sava Feralit.

Rokomet: steklarna, Litostroj, železarna, Feralit, Sava.

Streljanje: žreb ni bil izveden.

Torej nasvidenje na Jesenicah 12. maja 1974, kjer bo predvidoma sodelovalo nad 300 športnikov in športnic iz petih kolektivov: Litostroj Ljubljana Sava Kranj, Feralit Zalec, Železarna Jesenice, Steklarna Hrastnik, na VII. tradicionalnih športnih igrah pod nazivom PETEROBOJ 74.

J. Premec

ŠPORT—ŠPORT—ŠPORT—ŠPORT—ŠPORT

V trenutku, ko to poročamo, imajo hrastniški brodarji letos za seboj že dve pomembni tekmovalni, in to v Zagrebu in Tacnu. V reprezentančni konkurenci sicer niso posegli po najvišjih mestih, za njihove razmere pa so skoraj v vseh konkurencah dosegli nekaj lepih uvrstitev.

Čisto zagotovo lahko trdimo, da strelci načrtno skrbijo za razvoj svojih kadrov. Od 4. 3. do 16. 3. letos je SD »Steklar« bila domačin seminarja za trenerje strelstva. Seminarja se je udeležilo 27 slušateljev iz sedmih občin. Predaval je znani strokovnjak iz Ljubljane — Janez Bohinc.

Enkratno priložnost za vzgojo strelskih trenerjev so v SD »Steklar« skušali kar najbolj izkoristiti. Seminarja se je udeleževalo kar 7 strelskih entuzijastov, in to: Vinko Brglez, Anton Verač, Janez Grohar, Rado Gec, Inž. Jože Grohar in Jože Vrtačnik.

Raje hvalimo kot kritiziramo. Kegljaci Bratstva so v tekmovalni II. ligi — vzhod že drugič podrli več kegljev kot sedem tisoč. Še razveseljuje pa je to, da sta poseben delež k temu rezultatu dala predvsem Kolšek in Gnjičič, ki sta vsak podrla 1.007 kegljev. To sta prva tisočaka kegljačev »Bratstva«, Čestitke!

Ažurni pa smo za zbiranje rezultatov. Po končanem tekmovalnem kegljačev II. lige — vzhod na petih kegljiščih (Maribor, Celje, Trbovlje, Hrastnik in Zalec) so kegljači »Bratstva« uradno zasedli 9. mesto med dvanajstimi ekipami z 38 negativnimi točkami. Ekipa »Hrastnika« pa je žal zadnja z 57 negativnimi točkami.

Jasno je dejstvo, da 6.814 podrtih kegljev na šestem kegljišču, to je v Slovenj Gradcu, še ni porok, da bi tudi tu kegljači »Bratstva« lahko »zaslužili« malo negativnih točk. Obeta le podatek, da tu favorizirana ekipa »Aera« iz Celja ni dosegla bistveno boljšega rezultata, saj so podrli le 59 kegljev več.

Ekipa invalidov kegljačev se je na tekmovalni zelo potrudila

Dober konec, čeprav ne povsem zadovoljiv, pravimo za nastop hrastniških rokometaske na zimskem prvenstvu v Ljubljani. Med desetimi ekipami so zasedle 9. mesto in osvojile 4 točke. Premagale so Umag z rezultatom 9:8 in brez borbe dobile tekmo z Dobravljami.

Ampak tokrat pa lahko kljub vsemu ugotovimo, da so rokometaske v zadnjih treh tekmah v Ljubljani zaigrale precej bolje kot na preteklih. Kaže, da bo spomladi še bolje.

Na zadnjih tekmah zimskega prvenstva Slovenije za rokometaske v Ljubljani se je v ekipi »Steklarja« z nekaj odličnimi zadetki izkazala mlada Mikoličeva. Kaže, da se mlajše igralke kar dobro vključujejo v ekipo.

Enako kakor druge lige, bodo tudi rokometaske slovenske republiške lige startale v soboto 6. aprila. Ekipa »Steklarja« se bo doma pomerila z igralkami iz Črnomlja. Pričakujemo zanesljivo zmago domačink.

Sicer pa ne bo odveč, če povemo, da so v kegljišču za Savo delno renovirali »steze«, tako da je na tem kegljišču moč ponovno trenirati in tekmovali. Člani kolektiva, izkoristite čas, ki je brezplačno namenjen rekreativnemu kegljanju.

Je tokrat dokončno, da bo rokometaske »Steklarja« v bodoče vodil Branko Mravljak. Upajmo, da je in da so tako pereči problem trenerja rešili dokončno.

Uradno je znano, da tudi nogometaske Hrastnika pričnejo tekmovali 31. marca. V prvi tekmi gredo v goste Cerkljanom, 7. aprila pa bodo doma na igrišču za Savo gostili ekipo Kočevja. V obeh primerih bodo v predtekma nastopili mladinci navedenih ekip.

To bo derbil Kot že rečeno, se bodo 7. aprila nogometaske doma pomerili z nogometaske Kočevja. Nekateri pravijo, da ne bo izid te tekme odločal prvaka lige, temveč še druge tekme.

Resnici na ljubo, nogometaske bodo prvenstvene tekme igrali na igrišču za Savo, ker je treba igrišče na Logu nujno popraviti.

In tudi problem trenerjev so nogometaske »Hrastnika« rešili. Člane trenira Avgust Jager, mladince Niko Oberčkal, pionirje na Rudniku Milan Kozole in Oskar Maurer, pionirje za Savo pa vadita Leon Hudi in Vili Trinker. Upajmo, da je to porok za boljše čase hrastniškega nogometa.

Janez Strgaršek

INVALID—TVOJ TOVARIŠ!

Kot vsako leto, tako smo tudi letos praznovali prvo pomladansko nedeljo v letu mednarodni dan invalidov. Letos smo ga praznovali pod geslom »Invalid — Tvoj tovariš«.

V geslu »Invalid — Tvoj tovariš« so povezane preproste in v srcu prijetne besede na videz tako enostavno uresničljive v življenju.

Vendar z geslom »Invalid — Tvoj tovariš« ne želimo, da se smatra to klic po usmiljenju, to je klic ustvarjanju pogojev za enakopravno delo in življenje, to je klic po toplih človeških medsebojnih odnosih, po topli razumevalnosti človeški roki. SD »Invalid« Hrastnik se je zavedalo, da le z aktivnim vključevanjem vseh invalidov v športno dejavnost, v splošno družbeno delo na vseh področjih skuša predvsem približati našega vojaškega ali delovnega invalida vsem ostalim zdravim državljanom. Zato vedno misli, da je prav, da ima mednarodni dan s športnimi medsebojnimi srečanji invalidov in ostalih sindikalnih športnih organizacij v Hrastniku.

Upamo, da je SD »Invalid« Hrastnik tudi v letošnjem letu to uspelo, da je s športnim srečanjem najlepše praznovalo ta veliki dan invalidov.

Ob tej priložnosti bi v kratkih črticah nanizal, da ima SD »Invalid« sedaj že 72 aktivnih članov in preko 100 podpornih članov, da so člani vključeni v kegljaško, šahovsko in strelsko sekcijo, da je društvo v letu 1973 organiziralo ali sodelovalo na 24 kegljaških, 12 šahovskih in 5 strelskih srečanjih. Tekmovalna so bila organizirana na pokalnem medobčinskem in republiškem nivoju. Skupno je sodelovalo na vseh tekmovaljih 336 članov društva.

SD »Invalid« Hrastnik je bila poverjena izvedba izbirnega republiškega tekmovalja za Gorjansko in Zasavje, in to v streljanju, šahu in kegljanju.

SD »Invalid« Hrastnik želi, da bi imele družbenopolitične organizacije, vodstva podjetij in sindikalnih organizacij še naprej takšno razumevanje do invalidskega športa, kot so ga imele dosedaj, kajti cilj društva je, da vključi čimveč invalidov v rekreativno dejavnost. Ob mednarodnem dnevu invalidov poudarjam še to, da gre za poziv vsem zdravim, da spremenijo miselnost in svoj odnos do invalidov, kajti, kjer je odnos pravičen je tudi razumevanje, je denar za usposabljanje, se najde zaposlitev in vse vrste varstva in pomoči, ki jih potrebujejo invalidi.

Ob mednarodnem dnevu invalidov se želimo zahvaliti za vse dosedanje razumevanje in pomoč. Gesta, da naj bo geslo »Invalid — Tvoj tovariš«, ne ostane samo geslo prve spomladanske nedelje,

temveč naj bi bilo to geslo vodnik v nadaljnjem skupnem delovanju. Ob mednarodnem dnevu invalidov je SD »Invalid« Hrastnik skupno z društvom delovnih invalidov organiziralo medsebojna športna srečanja.

Rezultati srečanj

Kegljanje 2-krat 6 metov na 3 lučaje:

	podrtih kegljev
ŠD »Invalid« I	497
ŠD »Invalid« III	433
ŠD »Invalid« II	429
KOP Hrastnik	428
Ženski, KK Hrastnik	400
GP Hrastnik	398
STP, Hrastnik	383
Jutranjska, ženska ekipa	271

Največ podrtih kegljev je dosegla ekipa KK »Steklar« Hrastnik 509 podrtimi keglji. Vendar, ker ni bila ekipa sestavljena po propoziciji (v ekipi bi morali biti samo člani sindikata kolektiva), je bila ekipa Steklar diskvalificirana. Prehodni pokal v kegljanju je prejela ekipa »Invalid« I, Hrastnik.

Po strelskem tekmovalju so bili doseženi rezultati: »Steklar« 680 krogov, »Invalid« I, Hrastnik 604 kroge in TKI, Hrastnik 477 krogov.

Prehodni pokal je prejela ekipa strelcev »Steklar«. Na svečanem zaključku je v imenu Občinskega sindikalnega sveta Hrastnik pozdravil tekmovalce predsednik OSS tovariš Krsnik Franjo.

Rigo

Predstavniki SD Invalid sprejema zaslužen osvojen prehodni pokal za prvo mesto

Prehodni pokal strelcev je sprejel predstavnik »Steklarja« za osvojeno prvo mesto

ZAKAJ TAKO?

Na zaključek praznovanja svetovnega dneva invalidov v Hrastniku je bilo povabljenih prek 20 predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, kolektivov in sindikalnih organizacij. SD »Invalid« je bilo zelo presenečeno in razočarano, ker se je zaključka udeležil le predsednik občinskega sindikalnega sveta. S tem se jasno kaže odnos do invalidov v Hrastniku. Prav gotovo se s tem odnosom ne potrjuje geslo ob svetovnem dnevu invalidov: »Invalid — Tvoj tovariš«. Kje so humani odnosi, kje razumevanje invalidov. Ali ne zanima družbenopolitične organizacije, kaj in kje delajo invalidi, ali ne zanima ostale predstavnike podjetij, kako živijo njihovi delovni invalidi, in še in še bi lahko naštevali. Toliko v premislek vsem!

Pogovarjali smo se ...

KARLI DREML — kalkulant

Rodil sem se 22. 5. 1925 v Mariboru. Moj oče je bil železničar. Kot otrok sem odraščal v Zidanem mostu, kjer sem tudi končal osnovno šolo. Kasneje sem obiskoval še višjo, tako imenovano meščansko šolo v Celju. V steklarni pa sem zaposlen od 5. maja 1947 dalje.

Če mi dovolite, bi se v najinem pogovoru malo konkretnje pogovorila o delu in vlogi sindikata. Koliko časa ste že sindikalni delavec?

Sindikalni delavec sem že vdru- gič. Prvič sem bil blagajnik v letih 1954—1958, sedaj pa od leta 1971 opravljam funkcijo tajnika.

Kako usklajujete svoje delovno mesto s funkcijo tajnika sindikata?

Če odkrito povem, opravi- m precej sindikalnega dela med službenim časom. Kajti popoldne, ko razen službe ne delajo, tega ne morem opraviti, ker je delo tajnika na nek način podaljšana roka kadrovske pravne službe.

Z novo organiziranostjo sindikata je dela verjetno še več?

Res je tako. Po načelu ene TOZD en sindikat se je delo precej povečalo. Skrbeti je treba za izpolnjevanje zakonsko predpisanih nalog v določenih in predpisanih rokih in biti na tekočem z družbenimi dogajanjem okrog sebe. Poleg tega pa je treba opravljati tudi vsa tekoča dela.

In kakšne so bistvene spremembe?

Bistvene spremembe so v tem, da v samoupravljanju sodeluje čim večje število neposrednih proizvajalcev pri kreiranju poslovne politike na podlagi samoupravnega sporazumevanja.

Pa je v vrstah sindikatov dovolj kvalitetnega kadra?

V vrstah sindikata je več sposobnih delavcev kot sem mislil pred reorganizacijo, ki uspešno opravljajo svoje delo. Včasih je človek napačnega mišljenja. Po pravici povem, da sem prijetno presenečen nad aktivnostjo nekaterih odborov osnovnih organizacij sindikata.

Kaj storiti, da bi imeli v vrstah sindikatov še kvalitetnejši kader?

Za kvalitetnejšo raven znanja je potrebna dodatna izobrazba z raznimi tečaji in seminarji, ki naj bi jih organizirali čim prej in kamor naj bi poslali predvsem mlajše ljudi, ki imajo posluš za delo v sindikatih.

Oprostite, dostikrat se slišijo pripombe in očitki, češ da sindikati ali bolje povedano vodstvo sindikata ne odigra svoje vloge. Kakšno je vaše mnenje?

Mislím, da takšni očitki niso na

mestu. Iz prakse vem, da je marsikatera pobuda prišla iz vrst sindikatov, ki so jo pozneje posredovali organom upravljanja v razpravo in dokončno odločitev (pomoč socialno šibkim, regres za letni dopust v isti višini za vse) itd.

So po vašem mnenju podane vse možnosti za uspešno delo sindikata?

Po mojem mnenju so dane možnosti za uspešno delovanje sindikata, kajti sredstva za to imamo na razpolago.

Dobro! Kaj potem storiti za še večjo aktivnost sindikata?

Za večjo aktivnost sindikata bi bilo potrebno ažurno spremljanje vseh dogodkov, kar pa je po dosednji praksi nemogoče.

Zadnje čase je slišati precej govora o ustanovitvi delovnega mesta profesionalnega sindikalnega delavca, ki naj bi imel nalogo. Kakšno?

Profesionalni sindikalni delavec bi opravljal nalogo koordiniranja med osnovnimi organizacijami sindikatov v posameznih TOZD in izvršnim odborom konference osnovne organizacije sindikata. Poleg tega bi lahko opravljal vse druge naloge sindikata. Počitniški domovi, nabavo oziroma, evidenca članstva, evidenca preventivnega zdravljenja itd. Verjemite mi, da bi bilo dela zadosti za poln delovni čas.

Imate mogoče sestavljen program del? Je usklajen z drugimi organizacijami, tu mislim z aktivom mladih delavcev?

Program dela je sestavljen, njegovo izvrševanje redno spremljamo, žal pa ni usklajen z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, kar velja predvsem za delo aktivna mladih delavcev, ki je zelo aktiven in nas včasih prehitava.

Na primer: aktivji so bili ustanovljeni še pred reorganizacijo sindikata.

Perspektive?

Sem optimist! Prepričan sem, da bo prav sindikalno delo zaživelo ob obravnavanju poslovnih uspehov nekaterih TOZD, ker ga bo v to prisilila potreba. Menim, da v letu 1974 še ne bomo prešli na pravo rutinsko samoupravljanje. Kajti vsaka novost se upira starim navadam.

Kaj priporočate?

Priporočam slehernemu članu sindikata, da vestno opravlja svoje delo v TOZD in da z razumevanjem nastopa ob težavah, ki se bodo še pojavljale pri našem skupnem delu.

Oddaljiva se malo od dosedanje teme najinega pogovora. Zanima me namreč, kako ste prišli na idejo, kaj vas je pravzaprav navdušilo, da sestavljate križanke, katere redno objavljate v našem glasilu in koliko časa porabite za eno takšno križanko?

Križanke za »Steklarja« sestavljam že od njegovega začetka izhajanja. V začetku sem križanke reševal za šalo, pri tem pa me je to tako navdušilo, da sem leta 1957 sestavil prvo križanko, ki je bila objavljena v »Slovenskem poročevalcu«. V začetku mi je vedno manjkalo nekaj besed, tako da križanke nisem rešil do konca. Pomagal sem si z objavo rešitve v naslednji številki ter se tako mnogo naučil. Sicer pa porabim poprečno za sestavo križanke in risbe za klišee od 10 do 12 ur.

Preden bi končala z najinim kramljanjem, kakšne so vaše želje in načrti?

Moja največja želja je, da bi ostal še nadalje zdrav ter s svojim delom prispeval skupnosti svoj delež, sebi pa zadovoljstvo.

Tovariš Karli, najlepše se vam zahvaljujem za prijazne odgovore. Želim vam kar največ zdravja. Glede prispevka skupnosti pa mislim, da ste dali že dovolj. Napa-

ka nas vseh pa je, da marsikdaj pozabimo na ljudi, ki večino svojega prostega časa porabijo za družbenopolitično, kulturno ali pa športno aktivnost. Še več, mnogokrat jim ne rečemo niti preprosto — HVALA!

IN MEMORIAM

STANISLAV ŠUBI

V noči od sobote na nedeljo 17. 3. 1974 je nenadoma preminil član našega kolektiva Stanislav Šubi, katerega smo vsi poznali pod imenom Čiži.

Stanislav se je rodil 16. 2. 1930 v Hrastniku kot sin delavske družine. Že zelo mlad, ko mu je bilo samo 15 let, se je zaposlil v steklarni. Kot vsak mlad človek je bil tudi Stane precej ambiciozen. Želel si je poklica in si ga tudi pridobil. Pri OLO Trbovlje je 17. 11. 1954 opravil strokovni izpit za kvalificiranega delavca — steklarja, pihalca. Kot tak je delal predvsem na izdelavi kozarcev in dosegel zavidljivo strokovno sposobnost. Žal ga je predvsem neurejeno življenje kaj kmalu pričelo ovirati pri njegovem poklicu. Fizično je pričel pešati in tudi bolezen ga je pričela napadati. Tako je po 22. letih dela bil spoznan za invalida III. stopnje ter bil premeščen na lažje delo. Po tem času je zamenjal precej delovnih mest, dokler se ni ustalil v delavnicah in opravljal delo čistilca modelov. Mir na delovnem mestu pa mu ni prinesel tudi tako potrebnega duševnega miru. Edino razvedrilo mu je ostalo prepevanje, saj je bil aktiven član pevskega društva »Svobode II« in kot tak ob priložnosti praznovanja 50. obletnice prejel Galusovo odličje za aktivno delo na kulturnem področju.

Stane je živel tiho in skromno življenje. Po srcu je bil zelo dober in je bil vedno pripravljen pomagati vsakomur. Žal mu življenje ni vračalo v isti meri, čeprav moramo priznati, da bi si marsikdaj lahko sam uredil in olepšal svoje življenje. Da je bil Stane kljub nekaterim pomanjkljivostim, katere imamo sicer več ali manj vsi, zelo priljubljen, je nedvomno potrdil pogreb sam, saj se je na dolgem pokopališču zbralo veliko število ljudi, ki so pokojnega Stanislava Šubija pospremili k njegovemu zadnjemu počitku.

Čiži, naj ti bo lahka domača gruda!

Zanimalo vas bo

PRISLI V PODJETJE

FEBRUAR — MAREC

Vrbnjak Marjana, odnašalka; Duh Adolfa, kontrolor stekla; Kraus Ema II, kontrolor stekla; Kuniš Valentin, vzdrževalec; Mušič Nurija, odnašalec; Butič Anika, odnašalka; Hergič Nazif, odnašalec; Hajdarevič Meho, odnašalec; Tosič Ratko, nabiralec stekla; Koritnik Srečko, gradbeni tehnik; Šišić Suvad, odnašalec; Bizjak Mila, odnašalec; Lončina Velimir, odnašalec; Tačič Emin, odnašalec; Buršič Alojzija, odnašalka; Sarajlić Ibrahim, odnašalec; Mehič Hasan, odnašalec; Pisarevič Boro, odnašalec; Muminović Bego, odnašalec; Halilović Mustafa, odnašalec; Mešić Hasan, odnašalec; Tanšek Marija, kontrolor stekla; Bratuša Oto, vzdrževalec; Bajda Majda II, odnašalka, Topić Fatima, odnašalka; Miličev Mirjana, odnašalka; Džafić Šefika, odnašalka; Grgić Slavica, odnašalka; Fazlija Mizlim, odnašalec; Fazliu Sherif, odnašalec; Mohor Romana, odnašalka; Marinko Frančiška, kontrolor stekla; Bašić Zemka, čistilka; Ičanović Rasim, odnašalec; Pirc Boris, odnašalec; Eržen Ivica, kontrolor stekla;

Brečko Roza, kontrolor stekla; Koritnik Franc, kontrolor stekla; Gavrič Nevenka, odnašalka stekla; Mihajlovič Franjo, vzdrževalec; Miftari Skender, odnašalec; Abdula Mehdi, odnašalec; Muratović Atif, odnašalec; Maurer Stanislava, pomožna delavka v slikarnici; Kristanec Marija, kontrolor stekla; Marković Milan, odnašalec stekla; Dakič Milorad, odnašalec; Dimač Josip, odnašalec stekla, Drolc Branislava, merilka.

ODŠLI IZ PODJETJA

Mešiček Alojzija, skladiščna delavka; Kodrun Štefaniya, izpihalca; Perko Marija, kontrolor stekla; Vrečić Almira, kontrolor stekla; Pikelj Ana, odstranjevanje robov; Umek Darko, menjalec modelov; Miftari Esad, odnašalec; Ibrahim Musa, odnašalec; Gabrijel Draga, odnašalka; Hodžić Zineta, odnašalka; Zatler Ljudmila, kontrolor stekla; Avdagić Seima, odnašalka; Gec Milena, kontrolor stekla; Hajdarevič Edina, odnašalka; Trošt Martin, predtiskalec; Borštner Alojzija, odnašalka; Kumlanc Bogdan, ročni pihalec; Povodnik Franc, stroj- (Nadaljevanje na 12. strani)

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: KARLI DREMEL	TOVARNA ALKOHOLNIH PIJAC V MIRNI NA DOLENSKEM	MALIK	ORGANSKO VEČANJE	TOVARNA V CELJU	SLOVENSKI PISATELJ (JARA GOSPODA) 1852-1897	VRSTA PROJEK- CIJE	SPIKERICA RTV LJUB- LJANA, KI NA POVEDUJE TE- DEN, PROGRAM	GRŠKA ČRKA		KOROŠKI PLES	OČE	BLAZI- NJAK KOT POSTELJA	PREBIVAL- KAGRSKE POKRAJINE	UPRAVNA ENOTA V SVICI		SREDIŠČE VRTENJA	PESNIŠKO IME ZA POMLAD	LOŠČ, (ZOBNA) SKLENINA	SLOVENSKI SLIKAR (MAKSIM)
DIVJA SA = MORODNA TRTA IN VI- NO IZ NJE (SMARNICA)									KRAJ NA NOTRANJ- SKEM						IZ NJEGA IZOBLUJEMO KOSMIČE				
GORA V ITALIJAN- SKIH ALP									ODMOR, POČITEK EGIPTOVSKI SONČNI BOG (DOLJ. OBLIKA)						ZARODNA KLICA ANNA KARINA				
AZIJSKA MOČVIRNA ŽIVAL							GORA V JULIJCIH POTREBNO- ŠTEVILO GLA- SOVALCEV									SADEŽ			
ŽENSKI PEVSKI GLAS				TATINSKA PTICA						NADA VIDMAR	ŠRAFI- RANJE SATIRIK BUCHWALD								
	GORNJA OKONČINA	REKA V SPANIJI	DRUŽABNA PRIRE- DITEV	BLAŽENOST DUŠE V BUDIZMU								KOTOR			SOVJ. ŠAH, VELEMOJSTER SKUPINA PTIC V LETU				
IZRASTEK NEKATERIH ŽIVALI				JEZERO V SEV. ITALIJI PODZEMSKA JAMA V SEV. SPANIJI					FUNKCIJA SVEDRA POŠKODBA, DEFEKT								SLADEK JUŽNI SADEŽ	SPOLNI NAGON PRI ŽIVALIH	DAVNI PREBIVALEC NA OZEMLJU DANAŠNJE SEV. SIRIJE
HAJDUKOV NOGOMETAS (BRANE)						REDEK NEBESNI POJAV				TURČIJA ŽIDOVSKO MOŠKO IME			PESNIŠKO IME ZA KOROŠKO	ČRNOMOR- SKO LETO- VIŠČE					
SLOVENSKI PROTESTANT, PISATELJ (SEBASTIJAN)						GLAVNO MESTO OTOČJA FIDŽI				ANDREJ KURENT USNJE NA ZADNEM DE- LU CEVLJA			MOŠKI PEVSKI GLAS						
KRAJ V ITALIJI POD MONT BLANCOM						ČREVO, KLOBASA	DRŽAVA V SEV. AFRIKI TV SPIKERI- CA STRUNA							OTOK ČAROVNICE KIRKE					
	TOVARNA BATERIJ V LJUBLJANI	SPLITSKI RUGBY KLUB	GOROVJE V JUŽNI AMERIKI VRSTA PREPROG				OBOROŽEN ZMIKAVT						FRANCOSKA FILMSKA IGRALKA (MIREILLE)	DALMATIN- SKO MO- ŠKO IME	VEČJE JEZERO V TIBETU				
FILA- TELIST							TRAČNICA	NERODNEŽ DALMATIN- SKO ZEN- SKO IME								STARO = RIMSKI POZDRAV			
LUTKA									TOVARNA V KAMNIKU							BLIŠČ, IME = NITNOST ERBIJ			
MESEC V ŽIDOVSKEM KOLEDARJU					MESTO V SEV. DALMA- CIJI, VEKOČ SREDIŠČE SR- VESKE HRVAT.				FR. VRSTA IGRE NAKAR- TE, NAVADNO ZA 2 IGRALCA (32 KART)								CELJE		
POSEKA V GOZDU					REKA, KI TEČE SKO- ZI BERN					RAK							AVGUST CESAREC		

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke bomo z žrebom razdelili 7 nagrad:

1. nagrada: 50 din
2. nagrada: 30 din
- 3.—7. nagrada po: 10 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Steklarja Hrastnik. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do torka 23. aprila 1974.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v tretji številki Steklarja, smo prejeli 71 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrado (50 din) prejme Grčar Karli; 2. nagrado (30 din) prejme Rodošek Franc; 3.—7. nagrado (po 20 din) prejmejo: Alt Ervin, Jošt Kati, Kožar Nada, Platinovšek Karel in Holešek Marta.

PRAVILNA REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: skelet, kraniologija, Turina, revolucionar, Irčan, aparat, Drama, katarinka, kij, Stone, ratine, Ljadov, Parizanka, Nemo, Molotov, Cankar, cvek, izotopi, Ankara, Ela, koki, kila, metal, enakost, nanos, lan, Ugo, gnida, Aon, akvarelist, gmajna, sardele, argon, obseg, Titanic, čifut, lutka.

Zanimalo vas bo

(Nadaljevanje z 11. strani)

nik v kotlovnici; Kozjan Ljubica, odnašalka; Prašnikar Stanislav, pomožni lesostrugar; Mešiček Ivan, delavec težak; Rajner Barica, odnašalka; Teršek Drago, odnašalec; Tori Ivan, dostavlja-
lec modelov; Percl Gerhard, vodja taljenja in priprave zmesi; Muratović Atif, odnašalec; Hajdarevič Meho, odnašalec.

UPOKOJEN

Rade Stanislav, vribovalec stekla.

SAMOVOLJNO ZAPUSTILI DELO

Ferizović Ferkija, odnašalka; Žlak Frida, kontrolor stekla; Ivnik Angela, pomožna delavka.

ODSLI V JLA

Jelenc Stanislav, kovinostrugar; Stihar Drago, kovinostrugar; Šimec Stojan, krogličar; Baloh Ladislav, pomočnik IS; Maksimović Momčilo, krogličar; Kirn Bojan, voznik vilicarja; Hren Emil, predstiskalec; Lazar Ivan, krogličar; Šuntajs Bojan, vzdrževalec; Ristović Bojan, vzdrževalec; Brglez Vinko, vzdrževalec v kisikarni.

POROCILI SO SE

Rancinger Zdravko in Dujič Mojca, Projič Valtraut in Detič Ivan, Bašič Hasema in Ožegović Muharem.

PRIRASTEK V DRUŽINI

Hohkraut Angela — sina, Sluga Andrej — sina, Podlesnik Ivan — hčerko, Mrcina Maks — hčerko, Povše Jože — sina.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta, sina, brata in strica

STANISLAVA ŠUBIJA

se iskreno zahvaljujem vsem znancem, prijateljem in sorodnikom za vso pomoč. Zahvaljujem se vsem trem govornikom, pevskega zboru DPD Svoboda Dol, godbi in pevskega zboru Svobode II, UO Svobode II, upravi in sindikatu za venco, TOZD IV za venec. Iskrena hvala delavcem TOZD I za denarno pomoč ter vsem, ki so v tako velikem številu spremljali dragega pokojnika na njegovi zadnji poti na dolsko pokopališče.

Žalujoča žena Marija, hčerka Marjeta, sinova Stanko in Jožko, mama ter bratje in sestra z družinami.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega očeta in starega očeta

LEOPOLDA MALISA

se iskreno zahvaljujem sosedom, znancem in prijateljem za vso pomoč, stanovalcem hiše št. 20 za venec, godbi in pevskega zboru Svobode II, upravi podjetja in sindikatu za venco ter vsem, ki ste pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti na dolsko pokopališče.

Žalujoči sin Vili in ostalo sorodstvo

PROBLEMSKA KONFERENCA MLADIH DELAVCEV

Zadnje čase opažamo precej nedelavnosti predstavnikov nekaterih aktivov v okviru podjetja. Mislili smo, da bomo z reorganizacijo ZM po aktivih dosegli večjo aktivnost mladih, pa žal nismo veliko pridobili. Vse to je bil povod za sklic problemske konference, ki je bila v nedeljo 24. 3. 1974 v godbenem domu Steklarne. Konferenci je prisostvovalo okrog 25 mladincev, med povabljenimi pa sta bila udeležena sekretar sveta ZK Vidovič Franc in Mlakar Anton, imenovan za našega mentorja. Uvodne besede je podal predsednik konference mladih delavcev OZD Steklarne — Vili Zaletel. Poudaril je, da je glavni namen, da smo se odločili za problemsko konferenco to, da bi razčistili oziroma odpravili vzroke, zakaj aktivnost v nekaterih aktivih še pa in obenem sprejeti predloge za boljše delovanje mladih. Menim, da so predsedniki nekaterih aktivov precej neodgovorni do svoje funkcije, sicer pa so tudi ostali člani teh predsedstev povsem imuni do dela. Pa tudi v predsedstvu KMD ni dosti boljše. Verjemite mi, je dejal, da vsega en sam ali dva ne zmoreta narediti.

Akcija, ki jo je začela RK ZMS — Mladi delavci pred kongresi, naj bi bila vzpodbuda za delo posameznih aktivov. Toda pri nas tega ni opaziti. Točke dobivajo aktivni največ zaradi udeležb na različnih skupih, katerih pobudnik je konferenca in ne oni sami. Se pravi da pri tem akcija ne dosega pravega namena, kajti v bistvu bi morali biti aktivni tisti, od katerih bi prihajale iniciative za konkretne akcije.

Omenil je tudi organiziranje posveta z družbenopolitičnimi organizacijami in razgovore za okroglo mizo, ki naj bi jih imeli enkrat mesečno. Po uvodnih besedah predsednika se je oglasil **Jože Mejač**. Dejal je, da bi konkretno njegov aktiv, ki je najmočnejši po številu tako v tovarni kot tudi v občini, moral biti tudi najaktivnejši, toda do sedaj pri tem močno zaostaja za tem, kar bi moral storiti. Žal delo na treh izmenah močno otežkoča delovanje mladinskega aktiva konkretno v naši TOZD, ker je težko najti dan v tednu, ko bi dobili skupaj vse člane našega predsedstva aktiva.

Napaka nas predsednikov aktivov in članov predsedstva je tudi ta, da le čakamo, kaj bo prišlo z vrha — s strani predsednika. Zatem je povedal, da ga zanima to, zakaj mladi komunisti, ki so v predsedstvu aktivov, niso aktivni, vemo celo, da nekateri sploh ne delajo ničesar, še sestankov se ne udeležujejo. Mislim, je dejal, da

bi jih bilo treba poklicati na odgovornost in če ne drugače, partijsko kaznovati.

Po novi reorganizaciji vemo, da morajo imeti aktivni lastne programe dela, ki naj bi bili usklajeni s programom sindikata. Toda kako naj ta povežava uspe, ko pa še ne vemo in ne poznamo programa sindikata, in če ga sploh že ima.

Tov. Vidovič: Menil je, da ne ve, ali so samo komunisti tisti, ki morajo vsepovsod biti pobudniki za nekaj oziroma oni voditi vse delo. Ali niso morda za to odgovorni tisti, ki vodijo določeno organizacijo. Je pa ZK kot taka odgovorna za ideološko izobraževanje mladih. Pohvalno je omenil razgovore za okroglo mizo, katerih pobudniki smo mi sami.

Janez Žižek je zatem nakazal problem delovanja njegovega aktiva. To so mladi iz pisarn, ki sploh niso zainteresirani za delo mladine, čeprav bi bila njihova dolžnost, posebno tistih, ki so izvoljeni v predsedstvo aktiva. Mladi so nakazali številne probleme, ki se nanašajo konkretno na samoupravo v podjetju. Tudi tu so problemi mladih, a žal na tej konferenci ni bil namen poglobljati se v področje samouprave, pač pa le to, kako rešiti ali vsaj ublažiti neaktivnost aktivov.

Jože Mejač je predlagal, naj tiste mlade komuniste, ki so bili voljeni v organe ZM v podjetju, obravnavajo oddelki ZK po svojih TOZD in sekretarji naj zavzamejo ustrezna stališča. Menil je, da je potrebno v aktivu, ki ne dela, kot bi po programu moral, zamenjati člane z novimi, boljšimi z več delovnimi sposobnostmi.

Tov. Mlakar: V nekaj besedah je spregovoril o naših aktivih mladih delavcev, ki ne delujejo tako slabo kot jih mi obsojamo. Menil je, da tako kot TOZD še niso in ne morejo zaživeti, tako tudi aktivni še niso prišli do prave veljave.

Tudi v slikarnici smo ustanovili aktiv mladih, ki se sestaja po potrebi in izvršuje sklepe konference, je dejal predsednik **Stane Deželak**. Omenil je nekaj delovnih mest v slikarnici, kjer je osebni dohodek prenizek, in da se bo potrebno o tem še pogovoriti.

Zatem mu je **tov. Vidovič** pojasnil, da bi morali pri nas primerjati med seboj najnižje strukture osebnih dohodkov in vse postopno navzgor, ki so si približno enake. Potrebno bi bilo tudi analitično oceniti vsa delovna mesta, da ne bi prišlo do takšnih razlik, kot jih danes zasledujemo.

Nazadnje se je **Jože Mejač** dotaknil še problema mladih iz samega doma za Savo. Menil je, da bi bilo treba te mlade vključiti v naše organe ZM, po aktivih in tu

di v konferenco, da bi tudi oni bili seznanjeni z vsem kar se dogaja v podjetju, oziroma kar zadeva mlade. Tako ne bi bili več tako osamljeni, bolje bi se poču-

tili med nami, saj bi vedeli, da so nekje še ljudje in organizacije, ki se obračajo nanje in jih sprejemajo medse.

(Dalje na 2. strani)

Proslava ob Dnevu žena

Že nekaj let nazaj lahko opazimo, da organiziramo v našem kolektivu ob dnevu žena proslavo za ta praznik. Organizator teh praznov je bila vseskozi sindikalna organizacija. Letos pa smo se mladinci odločili, da stopimo v akcijo za organizacijo proslave. Pobuda se je rodila na enem izmed naših sestankov. Takoj smo se domenili o programu, ki naj bi ga sestavila oziroma pripravila skupina literarnega krožka na osnovni šoli heroja Rajka.

Program je bil sestavljen, nastopajoči učenci pripravljeni za svoje nastope, vaza z lepim rdečimi nageljni je olepšala odsko mizico, le ostala dekoracija še ni bila do kraja izpeljana zaradi časovne stiske. Pri tem pa nikakor ne smemo obsojati tiste mlade, ki so pri tej organizaciji sodelovali in pomagali, kolikor so pač mogli, še manj samega predsednika, ki je bil po končani proslavi razočaran nad vsem, še sam nad seboj, čeprav tudi neupravičeno. Tako se pri nas dogaja večkrat, kadar želimo nekaj izpeljati na lastno iniciativo. Deloma ustrezajo našim prošnjam, vendar ne vedno v celoti, ravno tisto pa je sedaj manjkalo pri tej organizaciji proslave. Predsednik je vzel celo svoj lastni dopust, da je kar največ pomagal pri dekoraciji. Ne vem kolikokrat je moral prositi nadrejene, da je dobil nekaj vajencev oziroma fantov iz delavnic, ki so mu pri dekoraciji pomagali.

A žal, kot smo že zgoraj omenili, premalo je bilo časa za takšno dekoracijo, kot smo si jo mladi zamišljali. Seveda smo tudi sami delno krivi za to. Toda upamo, da nam žene, katerim je bila proslava namenjena, ne bodo preveč zamerile, saj smo to organizirali prvič. Upamo pa, oziroma smo trdno prepričani, da se bodo naslednje leto lahko s pripravljeno proslavo bolj pohvalile kot letos.

V. Ž.

Zbranim ženam je na proslavi spregovoril predsednik mladine

Udeleženske proslave 8. marca v jedilnici tovarne

Zapiski s seminarja

Javne razprave o osnutku zvezne in republiške ustave, občinskih statutom, ustanavljanje TOZD in s tem razvijanje novih, poglobljenih in neposrednih samoupravnih odnosov, nova organiziranost družbenopolitičnih organizacij in druge spremembe v naši družbeni in politični ureditvi, zahtevajo sposobnega in tudi politično pravilno usmerjenega, zgrajenega človeka, na osnovi marksističnih idej in misli. Na osnovi tega pa se takoj rodi tudi zahteva po izobraževalnih seminarjih, političnih šolah, tečajih in vseh ostalih izobraževalnih oblikah.

Takega izobraževalnega seminarja, ki ga je organizirala in pripravila komisija za družbeno-ekonomske odnose pri predsedstvu RK ZMS za predsedniške konference mladih delavcev in predsednike aktivov mladih delavcev iz delovnih organizacij iz Slovenije, sem se udeležil tudi sam. Dvo-dnevni seminar je bil v Portorožu v začetku februarja tega leta. Teme pa so bile zelo dobro izbrane in tudi v celoti je bil seminar vsebinsko zelo bogat in obširen obseg.

Po razmestitvi po sobah smo se vsi udeleženci seminarja, bilo nas je okrog 115, zbrali v konferenčni dvorani hotela Riviera in po uvodnem pozdravnem govoru sekretarja komisije za družbeno-ekonomske odnose pri predsedstvu RK ZMS, tov. Iva Nerada, dogovorili o poteku celotnega seminarja.

Prva tema predavanja je bila o samoupravni delavski kontroli, katere uvodne besede je podal tov. Ivo Nerad. V svojem podajanju je zajel celo zgodovino delavske kontrole. Postavljalo se je vprašanje, zakaj pri nas delavska kontrola, če imamo delavsko samoupravljanje. Samoupravna delavska kontrola mora biti nad vsemi odločitvami samoupravnih organov, posebno pa še na področju gospodarstva, delitve dohodka, osebnih dohodkov, investicij, kooperacije, kršitve s področja delovnih razmerij itd. Vendar pa naloge ne smejo biti preveč široko zastavljene. V sestavu organa samoupravne delavske kontrole so lahko vsi delavci, razen individualnih izvršilnih organov ter vodij, volijo pa vsi delavci na neposrednih volitvah. Mandatna doba čla-

nov tega organa je ista kot individualno izvršilnih organov. Organ samoupravne delavske kontrole je pri svojem delu popolnoma samostojen, seje pa so javne. Pravica intervencije tega organa sega tudi navzven, kar pa mora biti točno določeno v aktih organa.

V delavsko samoupravni družbi je delavska kontrola integralni del s pravicami in zahtevami, predvsem kadar so delavski svet ali drugi samoupravni organi zavzeli ukrepe proti nepravilnostim. Vse bina dela samoupravne delavske kontrole je predvsem učinkovita, neposredna in konkretna kontrola nad dohodkom enostavne in razširjene reprodukcije, kaj je z živim in minulim delom, nadzor nad sistemom dela v TOZD in OZD in kontrola proti prisvajanju, koriščenju in špekulacijami z družbenimi sredstvi. Vse delo pa bazira na uresničevanju, samoupravno sprejetih norm. Člani samoupravne delavske kontrole imajo tudi nekakšno imuniteto, oziroma politično zaščito družbenopolitičnih organizacij v delovni organizaciji. Organ samoupravne delavske kontrole ne more izvajati nobenih sankcij, predlaga pa ukrepe zoper tiste, ki so omejevali kakršnekoli pravice delovnega človeka, samoupravljalca. O predlaganem ukrepu pa se odloča na zboru delovnih ljudi. V slučaju, da se na tem zboru pojavi kakšen demagog, ki prepriča ostale delavce o nasprotnem, pa lahko organ samoupravne delavske kontrole, ki je preprčan o pravilnosti predlaganega svojega ukrepa, intervenira navzven, to je na službo družbenega knjigovodstva in podobne strokovne institucije.

V svojem delu pa mora organ samoupravne delavske kontrole sproti obveščati delavce.

V nadaljevanju razprave pa se je razvila plodna diskusija predvsem o primerih delovanja samoupravne delavske kontrole v posameznih delovnih organizacijah.

Naslednji dan dopoldan smo imeli predavanje o ekonomski politiki v letu 1974. Predaval je tov. Dušan Šiljko, član RK SZDL. V svojem prvem delu je zajel predvsem realno gospodarsko stanje v preteklem obdobju. Poudaril je, da smo uspeli odpraviti ne-likvidnost v državi z raznimi administrativnimi ukrepi, kot to, da je bila emisija 40 % oziroma da smo dali v obtok monotiskani denar, precejšnji uspeh smo dosegli v zunanji trgovini, velik pa je bil tudi neblagovni priliv (turizem, nalaganje naših delavcev v tujini v naše banke). Na osnovi tega smo si v Sloveniji ustvarili 1,8 milijarde dolarjev rezerv, kar pa verjetno ni najboljša poteza, saj bo potrebno čimprej denar spremeniti v blago, v globali pa smo uspeli uravnovesiti ponudbo s povpraševanjem. Omejitveni faktor za hitrejši razvoj pa bi lahko razdelili nekako na tri področja. To so energija, surovine in hrana. Pri tem pa je element planiranja skoraj popolnoma izpuščen. V Sloveniji nam manjka približno 5 % energije, zato bomo morali usmeriti večji del sredstev v gradnjo elektrarn. Predvideva se še en agregat v Šoštanju, plinska elektrarna in pa jedrska na krškem polju. Velik del surovin uvažamo iz zapadnih držav ter se bo tudi

na tem področju potrebno osamosvojiti.

Zaradi množičnega odhajanja kmetov v industrijo, so se pojavila velika neravnovesja. Več sredstev bo potrebno nameniti za kmetijstvo, ker so se med drugimi posledicami podražitve energetskega virov podražila tudi umetna gnojila.

To je nekaj bistvenih ciljev v ekonomski politiki v letu 1974. Te bomo lahko dosegli le s kvalitativnimi prijemi v gospodarstvu, kar je zapisano tudi v resoluciji. Pri tem je mišljena predvsem modernizacija naše proizvodnje, čim večja racionalizacija itd. Če pogledamo delovni čas, je ta vsepovsod zelo slabo izkoriščen. Izkoristiti moramo vse naše kapacitete, za kar je potrebna naša polna aktivnost. Korigirati bomo morali tudi samoupravne sporazume tako, da je v ospredju nagrajevanje po delu.

Pogovor je stekel tudi o razvoju šolstva, stanovanjske izgradnje in o tem, da je potrebno sistematsko reševati vprašanja našega nadaljnjega razvoja gospodarstva.

Popoldne pa je tov. Danica Jurkovič, članica CK ZKS, spregovorila o pripravi na kongres ZKS in ZKJ, posebno naš mladih. Potrebno so neposredne organizacijske priprave na kongres, postopno zbiranje subjektivnih sil (ZK, sindikat in mladina). Opredeliti je treba konkretne naloge v mladinski organizaciji tako v TOZD, krajevnih skupnostih, interesnih skupnostih in družbenih organizacijah v interesu in usmeritvi nalog ZK. Organizirati moramo javne razprave o resoluciji, v kateri je osnovni poudarek mesto človeka v samoupravni družbi.

Predvsem pa je potrebno dosledno uresničevati program ZM in mlade idejno-politično izobraževati na temeljih marksizma, socialistične pridobitve, da jim nakažemo vsa programska načela in vzbudimo zainteresiranost za vstop v ZK. Ker imamo v vsaki družbeno-politični organizaciji različne ljudi, zato se tudi ne smemo ozirati na manjšino. V vsaki OOOZK, kjer so vsaj trije mladi komunisti, moramo ustanoviti aktiv mladih komunistov.

Vsi ti mladi komunisti pa so člani konference in povezani horizontalno, ker drugače lahko preidemo na več slojevski, oziroma strankarski sistem. Ing. Igor Uršič, član CK ZKS, pa nam je spregovoril o analizi ustanavljanja TOZD v Sloveniji. Menil je, da so bili storjeni veliki vsebinski in kvantitativni premiki od sprejemanja ustavnih dopolnil. Na vseh nivojih so bili ustanovljeni koordinacijski odbori z nalogo, da spremljajo in nudijo svojo pomoč pri ustanavljanju TOZD v DO.

Pri reorganizaciji delovnih organizacij pa se moramo zavzemati zato, da ves proces samoupravnega konstituiranja ne zamre, oziroma ne gre mimo delavcev.

Kot zadnjo temo pa smo zadnji dan seminarja analizirali potek akcije »Mladi delavci pred kongresi«. Po dobljenih podatkih akcija ne poteka po predvidenem programu. Do sedaj je bilo ustanovljenih 15 konferenc mladih delavcev iz 58 občinskih konferenc in mestne konference Ljubljane.

Programi teh že ustanovljenih konferenc mladih delavcev pa bazirajo predvsem na:

1. ustanavljanju aktivov mladih delavcev
2. družbenopolitičnem in idejnem izobraževanju
3. volitvah
4. razpravah o kongresnih dokumentih
5. akciji »Mladi delavci pred kongresi«.

Podatki so dobljeni iz 45 izpolnjenih vprašalnikov, poslanih iz OK ZM, iz katerih je razvidno, da je potrebno tesnejše sodelovanje s sindikatom, posebno o skupnih nalogah, številni udeležbi mladih v vseh odborih in konferencah sindikata itd. Potrebno pa je tudi tesnejše sodelovanje aktivov mladih delavcev z mladinskimi aktivy v krajevnih skupnostih. Komisija za sklepe, ki je preko celotnega seminarja budno spremljala predavanja in tudi razprave, je pred zaključkom seminarja dala v obravnavo in potrditev nekaj bistvenih sklepov, katere smo enoglasno sprejeli in jih bomo poskušali v svojih sredinah tudi realizirati.

Vili Zaletel

Seminar Počitniške zveze Slovenije

V začetku februarja sem se udeležila dvodnevne seminarja PZS za predstavnike občinskih organizacij PZ in komite ZMS, kjer ta organizacija šepa ali je sploh ni.

Udeležba mladih počitničarjev na seminarju je bila precejšnja. Organizatorji so se potrudili, saj je seminar potekal v zelo delovnem vzdušju. V soboto 2. februarja smo razpravljali največ o mladinskem turizmu, slišali smo predavanje o PZ, obravnavali smo tematiko mladinskih turističnih poslovalnic in vrste aktivnosti ki spadajo v delo PZ.

V nedeljo, 3. februarja pa so bili zaključni razgovori med predstavniki družbenopolitičnih organizacij, IO PZS in seminaristi.

Iz predavanja in gradiva smo se seznanili s celotno organizacijo, zgodovino in statutom PZ.

Iniciativa za ustanovitev oziroma oživitve PZ naj bi prišla predvsem od mladinskih konferenc. Te

naj bi sklicale ustanovno skupščino in komisije, kot so: komisija za organiziranost in propagando, za delo in za kadrovska vprašanja. Tako bi bilo zajeto vse delovanje PZ.

Najpomembnejši faktor naj bi bila reklama, ker veliko mladih ljudi ne ve, če PZ sploh deluje in tudi niso seznanjeni z ugodnostmi, ki jih PZ nudi. Naletela sem tudi na vprašanje, kaj je z delovanjem PZ v Hrastniku zadnja leta, saj je bila ta pred leti zelo močna.

Za neaktivnost pa ni krivo samo pomanjkanje financ, ampak mi, ki smo premalo zainteresirani za delo na vseh področjih mladinskega delovanja. Obžalovanja vredno je, da mladinci nismo tako povezani, da ne bi mogli zopet oživiti delo PZ.

Upam, da bo v kratkem času PZ v naši občini zopet zaživela z geslom: »Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil.«

MM

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sklepi sprejeti na konferenci:

1. Zaradi neodgovornosti nekaterih predsednikov aktivov se je potrebno pogovorniti in razčistiti vzroke, ki naj bi jih pri tem nedelovanju navedli. Če v bodoče ne bodo pričeli z intenzivnim delom, jih je potrebno odstraniti in zamenjati z novimi.

2. Tudi vodje TOZD so delno odgovorni za delo mladine v posameznih TOZD.

3. Večja povezava je potrebna med družbenopolitičnimi organizacijami — koordinacija dela.

Na koncu pa smo še trenutke konference izkoristili za to, da bi poslali protestno pismo italijanskemu konzulatu v Kopru. Obalni konferenci ZM Koper pa izrekamo našo podporo ob prizadevanjih za rešitev spornih točk meje z Italijo.

Vojka Železnik

POGOVOR ZA OKROGLO MIZO

Tema teh naših razgovorov za okroglo mizo se je izoblikovala za prvo okroglo mizo, kjer smo sklenili, da si teme za posamezne razgovore izberemo po posameznih področjih oziroma vejah, ki so bile tu nakazane kot nekakšne nerešene, zanimive, oziroma kritične točke v našem podjetju in tudi poslovanju.

Torej tema teh razgovorov je bila komercialna, za tako imenovano okroglo mizo pa smo hoteli predvsem zvedeti sistem prodaje na domačem in tujem tržišču, prijemi pri raziskovanju trga, povezavo komercialne oblikovanja in vrsto drugih faktorjev, ki vplivajo na samo poslovanje komercialne kot take in s tem tudi celotnega podjetja. Da pa bi dobili res najbolj jasne in konkretne odgovore, smo za okroglo mizo povabili komercialnega direktorja tov. Martina Mlinarja, vodjo izvoza Dragota Kozoleta in vodjo prodaje na domačem trgu Zvoneta Kolška ter srekretarja OO ZK DSSS tov. Francija inž. Kalška. Razgovorom pa so prisostvovali in postavljali vprašanja mladi iz Steklarne, ki pa so se na žalost razgovorov udeležili v razmeroma majhnem številu in bi se najprej nekaj časa zadržal pri tem. Glede obiska in aktivnosti mladih na razgovorih za okroglo mizo je bilo že nekaj napisano na prvih razgovorih. Sedaj bi rad dodal še nekaj misli oziroma dejstev.

manjkljivosti in problemi v celotnem podjetju.

Tema tega zadnjega razgovora je bila zanimiva, saj smo že omenili — komercialna. Bilo je postavljenih vrsto vprašanj, katerih pa vseh ne bi opisoval, temveč poskušal poiskati samo tista najbolj zanimiva, ki pa so v bistvu oblikovala celo razpravo za okroglo mizo.

Najprej je tov. Mlinar v grobem prikazal delo same komercialne službe, ki kot vemo, je sestavljena iz nabave in prodaje blaga, kamo spada tudi skladišče pomožnega materiala in gotovih izdelkov. Med svojim izvajanjem je med drugim tudi poudaril, da se operativci v prodajnem oddelku ne morejo baviti poleg svojega rednega dela še z raziskavo trga bodisi doma ali na tujem.

Postavljeno je bilo vprašanje glede samega sistema prodaje, spremembe le-tega, novih prijemov na trgu in podobno.

Z rastjo podjetja in s tem tudi rastjo proizvodnje se je okoli leta 1960 vzporedno s tem spreminjal tudi sistem prodaje v tem smislu, da je bilo potrebno prodajo preusmeriti na grosistična podjetja v Jugoslaviji po posameznih regijah, ker je s tem tudi lažja odprema blaga široke potrošnje. Tako so te trgovine skoncentrirane v samih centrih posameznih regij in od tu potem podjetja izvajajo prevoz do svojih trgovin sama. Ti centri so Skopje,

vmesnih verig ali posrednikov.

Na vprašanje o preusmeritvi prodaje na vzhodni trg pa je iz odgovora jasno, da so pogoji za plačevanje našega blaga za nas praktično nesprejemljivi, ker se tam plača samo z drugim blagom in je s tem avtomatično prisotno še tretje podjetje, ki je interesant za zamenjavo blaga, poleg tega pa je tudi prevoz precej dražji.

Mlade nas je zanimala tudi sama raziskava trga in potem sama prodaja kelihov, ki jih moramo po planu pričeti izdelovati v mesecu novembru. V to novo investicijo smo šli predvsem z

Postavljenih je bila vrsta vprašanj, kot nizke cene nekaterih izdelkov na avstrijskem trgu, žigosanje kozarcev, nabava surovin za slikarnico, probleme v zvezi s kartoni itd., torej vprašanja, na katere smo dobili še dokaj zadovoljive odgovore.

Ko pa je tekla beseda o sodelovanju komercialne službe z oblikovanjem, pa je bilo jasno razvidno, da bo potrebno tu še precej naporov za tesnejše sodelovanje, kar je nujno potrebno za boljše poslovanje in spremembo asortimana.

Razgovor je potekal tudi o razmerju ročne in avtomatske pro-

Mladi delavci so se zanimali predvsem za delo in probleme komercialne

eno predpostavko, da se v Jugoslaviji naredi avtomatska proizvodnja kelihov in s tem konkurenca ročni proizvodnji, ker bi v nasprotnem primeru morali pričeti uvažati kelihе, vendar so predragi.

Izhajajoč iz te predpostavke pa se takoj potem v komercialni kaže potreba po dodatnem človeku, ki bo vsaj šest mesecev pred pričetkom proizvodnje začel raziskovati tržišče, da bo do roka že vse pripravljeno za normalno prodajo.

izvodnje in obeskov. Slišali smo, da slaba proizvodnja obeskov izhaja verjetno iz neodgovornosti nekaterih oseb do realnega pomena in potreb te proizvodnje. Lahko bi pisal še liste in liste o teh razgovorih, toda vsega ne bi nikakor mogel zajeti.

Na koncu bi še hotel ponovno poudariti, da imajo pravico sodelovanja na razgovorih za okroglo mizo prav vsi člani našega kolektiva, posebno mladi.

Viza

Direktor komercialne MARTIN MLINAR, vodja izvoza DRAGO KOZOLE in vodja prodaje na domačem trgu ZVONE KOLŠEK na razgovoru za okroglo mizo

Prav vsi skupaj, posebno pa še mladi, bi se morali zavedati, da ti razgovori za okroglo mizo niso zaradi razgovorov organizirani, temveč da ti bazirajo na nekaterih dejstvih, več ali manj že znanih in bi jih torej morali jemati bolj resno, predvsem tisti, ki bi želeli biti bolj podrobno seznanjeni s posameznimi področji, službami, problematikami in podobnem, kar vpliva na manjši, končni poslovni uspeh podjetja in s tem tudi na sam položaj delavca samoupravljalca. Poudariti hočem to, da so ti razgovori čista politična akcija subjektivnih sil in bi jo kot tako tudi morali upoštevati ter aktivno sodelovati, da bo končni rezultat vsaj pozitiven in vsaj delno upoštevan v konkretnih, novo postavljenih akcijah in nalogah z namenom, da se odpravijo nekatere očitne po-

Beograd, Novi Sad, Zagreb, Split, Sarajevo, Ljubljana in Celje. Logično pa je, da je potrebno pokriti stroške transporta do potrošnikov. Za pokrivanje teh stroškov pa tudi za stimulacijo prodaje pa se v komercialnih službah poslužujejo rabatov, ki so vezani na količino blaga, ter so v bistvu sestavni del cene.

V osnovi se sama politika prodaje od takrat ni spremenila glede na potrebe in to, da takoj nastopijo velike težave in tudi riziko, ko se pojavijo spremembe. Torej se pri embalažnem steklu prodaja ni spremenila, pri razsvetljavi pa je to bistveno drugače na osnovi tega, ker so naši odjemalci predvsem proizvajalci lestencev. Na tujem tržišču pa stremimo za tem, da v glavnem prihajamo direktno v stik z industrijskimi podjetji, brez nekih

Dragi urednik!

Kot vam je znano, se nahajam na odsluženju vojaškega roka. Počutim se kar dobro, čeprav malo daleč od doma in prijateljev ter sodelavcev. To priložnost zato izkoriščam, da pozdravim vse sodelavce iz avtomatske delavnice. Vas tovariš urednik pa prosim, če bi mi pošiljali naš list »Steklar«, ker želim biti seznanjen z vsem, kar je novega sedaj v kolektivu. Vas pozdravlja vojak Lado BALOH V. P. 6565/2 VE 4 78002 Banjaluka

Zdravo Lado!

Vesel sem, kadar se mi oglašate vojaki s svojimi pismi, v katerih mi opisujete življenje, v katerem ste se znašli, nekateri boljše, nekateri slabše. Še posebno pa me veseli, ker si vsi želite list »Steklar«, tako da boste v dnevih služenja vojaškega roka

vsaj nekoliko seznanjeni z napori, s katerimi se mi v kolektivu vsak dan srečujemo. Te pozdravlja urednik

Spoštovani urednik!

Javljam se ti iz Beograda, kjer služim vojaški rok. Obljubil sem, da ti takoj pišem, zato sem oblubo držal. Prosim te, če bi mi pošiljal naš list »Steklar«, da bom še naprej v stiku s kolektivom. Lep pozdrav vsem skupaj, posebno pa še brigadi Johana Stoklasa. Vojak BORIS TRŽAN V. P. 5322/4 11002 BEOGRAD

Dragi Boris!

Vesel sem, da si oblubo držal in mi takoj po prihodu v Beograd pisal. Tudi jaz bom svojo oblubo držal in ti redno pošiljal Steklarja. Tako boš vsaj delno seznanjen z uspehi in težavami, s katerimi se bomo srečevali v času tvojega služenja vojaškega roka.

Lepo te pozdravlja urednik

MNENJA MLADIH O...

POZDRAVI IZ JLA

- novemu sistemu delitve osebnih dohodkov
 - glasilo »Glas mladih«
 - nezainteresiranost mladih za delo v mladinski organizaciji
- Mejač Jože

1. Lahko trdim, da je novi sistem delitve osebnih dohodkov v primerjavi s prejšnjimi precej boljši. Kajti tu se že opazi počasno približevanje najmanjših osebnih dohodkov najvišjim, mislim manjšajo se razlike. Seveda je to novo in ljudje ne razumejo še vsega, vendar pa upam, da bo takšna delitev izboljšala stanje, ki je bilo sedaj.

2. Glasilo »Glas mladih«, ki je pričelo izhajati pred kratkim, je zelo pomembno, vsaj po mojem, kajti tu lahko črpajo mladinci in pa tudi ostali vse informacije in so s tem seznanjeni z delom ZM. Mogoče bi lahko kaj kritično ocenil dopisovanje v to glasilo in če se bo tako nadaljevalo, bo moral ta Glas mladih prenehati izhajati, kot se je pred leti že zgodilo. Če pa se bo stanje popravilo, bo to glasilo dobilo še pomembnejšo vlogo kot pa jo ima sedaj.

3. Težko je reči, kaj naj bi bil vzrok za nezainteresiranost mladih ljudi za organizirano delovanje v ZM. Mislim pa, da je vzrok več, da je tu krivda obojestranska. Tu bi lahko omenil pomanjkanje kadrov v mladinski organizaciji, sami odnosi med starejšimi mladinci, seveda pa tudi lahko vplivajo na to tudi razmere, katere vladajo sedaj v tovarni. Po mojem se starejši vse premalo zavedajo pomembnosti mladih ljudi, ki jih bodo nekoč zamenjali, s tem pa seveda ne dajemo mladim ljudem tistega, da bi si lahko dobili izkušnje in smernice za delovanje na delovnem mestu niti v ZM.

Groznič ing. Uroš

1. Vsaka tovarna oziroma delovna organizacija ima svoj pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, ki ga sprejme za nek določen čas, ker se danes cene na svetovnem trgu tako sunkovito spreminjajo, in je s tem prizadet tudi osebni standard vsakega človeka. Zato smo tudi v našem podjetju prešli v marcu na novo obliko delitve osebnega dohodka, ki pa bazira na lanskeletni vrednosti točke, 1,34 din. K produktu vrednosti lanskeletne točke in oceni za delovno mesto smo pridobili še dodatnih 250 din in s tem premaknili razmerje med najnižjo in naj-

višjo vrednostjo osebnega dohodka od 1:6 na 1:5. Z drugimi besedami povedano, lanskeletni najnižji osebni dohodek 920 din se je z novim sistemom o delitvi osebnih dohodkov premaknil na 1.190 din. Ta način delitve dohodka je po mojem mnenju v nekakšni meri le pripomogel predvsem tistim, ki imajo najnižji osebni dohodek, kar je tudi z zakonom sindikata določeno, da naj bo minimalni osebni dohodek 1.300 din. Kot pripombo k naši vrednosti 1.190 din je treba še prišteti dodatek za nočno delo in na stalnost in s tem smo tudi dosegli to minimalno vrednost osebnega dohodka.

2. Kljub temu, da smo mladi lahko tudi prej pisali v glasilo hrastniških steklarjev, smo sedaj s svojim podlistkom dobili tudi uradno mesto v tem tako priljubljenem glasilu med delavci. Sedaj je na nas mladih, da bomo te strani čimbolj izpolnjevali in pisali o življenju mladih v kolektivu. Glede obsega prostora, ki je namenjen mladim, pa mislim, da je zaenkrat 4 strani kar dovolj. Predlagal pa bi, naj bi se osnovala rubrika »Problemi mladih na delovnih mestih«.

3. Današnje delo mladinske organizacije je precej drugačno kot je bilo še pred nekaj leti. Takrat je bilo potrebno samo nekoliko vzpodbudnih besed in že je akcija stekla. Danes pa je precej drugače in temu je veliko kriv tudi današnji standard. Prej so bili ljudje zadovoljni, če so lahko skupno pristopili k določenim akcijam in s tem se je razvijala tudi družabnost. Temu danes nismo več kos. Tega je v največji meri kriv standard, ki več ne privablja ljudi v takšni meri v razne organizacije, najsibodi kulturne, športne ali politične. Samega dela v mladinski organizaciji se vsakdo izogiba, ne vem sicer zakaj, in si

misli, da bo že kdo drug namesto mene. Tega pa ne sme biti, ker sodelovati v kakšni organizaciji ni dodatno breme, ampak samo neka oblika priznanja, ki ga družba zaupa določenemu človeku.

POSVET O SLO

V Zagorju ob Savi se je 15. III. 1974 začel regionalni posvet o vključevanju mladih na področju SLO. Organizator posveta je bila komisija za SLO pri RK ZMS s sodelovanjem z JNA ter z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Posvet je trajal tri dni in je zajemal vse važnejše teme s področja SLO. Udeležilo se ga je približno trideset mladincev iz zasavskih občin. Sama tematika je temeljila predvsem na nalogah ZM za obrambo naše domovine. Tako so diskusije, ki so sledile predavanjem, izoblikovale zaključne sklepe, ki smo jih sprejeli ob koncu seminarja. Veliko je bilo govora tudi o vključevanju mladih v vojaške srednje šole in akademijo, ter sodelovanju v partizanskih enotah in o sodelovanju med ZM in JLA. Namen posveta je bil pospešitev vključevanja mladih in usposabljanja za priprave na narodno obrambo. Akcije, ki jih ZMS organizira na tem področju, so v glavnem s področja revolucionarnih tradicij SLO. V njih se ubadajo le z nekaterimi dejavniki, ali se ukvarjajo z obrambnimi pripravami, premalo pa z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. To pa je pravzaprav ena od nalog ki jih moramo v čim krajšem času uresničiti, tako da akcije ZM ne bodo samo mladinske akcije, ampak akcije vseh občanov določenega kraja, delovne organizacije, šole itd.

Jože

Dragi Urednik!

Oglašam se vam iz Pule, kjer služim vojaški rok. Kakor doslej vsak vojak, se tudi meni za hoče po svojem kolektivu, se pravi rad bi zvedel, kaj se v kolektivu dogaja. Zato bi prosil, če bi mi lahko pošiljali glasilo »Steklar«. S tem glasilom se bom vsaj za nekaj trenutkov povrnil v svoj kolektiv. Iskreno pozdravljam brigado tovariša Pufler Edija in vse člane kolektiva

vojak
Stojan ŠIMEC
V. P. 1159-91 »D« VE-5
52002 Pula

Zdravo Stojan!

Hvala ti za tvoje pismo in pozdrave, katere nam pošiljaš. Tvoji prošnji bom ustregel z veseljem in že naslednji mesec boš dobil »Steklarja«. Oglaš se še kaj.

Urednik

Dopisujte

V

„Glas mladih“

NAGRADNI KVIZ ZNANJA

GLAS
MLADIH

1. Vojna v Vietnamu je trajala celih 12 let. V tej kruti vojni je izgubilo življenje več kot 2 milijona vojakov in civilistov. V katerem mestu je bil podpisan sporazum o prekinitvi ognja in uveljavitvi miru v Vietnamu?

- a) KAIRO
- b) PARIS
- c) NEW YORK

2. Naši športniki so bili v letu 1973 zelo uspešni. Dosegli so vrsto lepih uspehov. Tako so naši boksarji na evropskem prvenstvu v Beogradu dosegli doslej največji uspeh. Jelisičević, Parlov, Beneš, Jovanović so osvojili 2 zlati, 1 bronasto in 1 srebrno medaljo. Kdo je osvojil srebrno medaljo?

- a) BENEŠ
- b) JOVANOVIĆ
- c) JELISIČEVIĆ

3. Septembra 1973 se je začela 4. konferenca šefov držav in vlad neuvrščenih držav. Poleg jugoslovanske delegacije, ki jo je vodil eden od pobudnikov gibanj neuvrščenih, predsednik Tito, se je udeležilo še 105 delegacij držav in osvobodilnih gibanj. V katerem mestu je bila konferenca?

- a) BEOGRAD
- b) MAROKO
- c) ALŽIR

4. Nazadnjaške sile v Čilu so izvedle državni udar. Ubit je bil zakonito izvoljen predsednik republike. Oblast je prevzela vojaška hunta. Kako se je imenoval ubiti predsednik?

- a) PABLO NERUDA
- b) AMILCAR CABRAL
- c) SALVADOR ALLENDE

5. Jugoslovanski narodi so se skozi celo II. svetovno vojno borili za osvoboditev okupirane Jugoslavije. Okupator je z vsemi mogočimi sredstvi hotel podjarmiti jugoslovanske narode. Nekakšna prelomnica v NOB je bila IV. ofenziva — »Neretva«. O tej ofenzivi je bil posnet tudi film. Kateri režiser ga je režiral?

- a) MITROVIĆ
- b) BULAJIĆ
- c) KLOPČIĆ

Pri žrebanju pravih odgovorov bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do torka 23. aprila 1974. Prva nagrada 30 din, druga 20 din, tretja 10 din.

Za nagradni kviz znanja je tokrat do določenega roka prispelo v uredništvo STEKLARJA 16 rešitev. Vprašanja so bila malo težja, zato je bilo manj rešitev. Pravilni odgovori na vprašanja se glasijo:

- 1. B Obersdorf
- 2. C dramaturg
- 3. C Anton Avgustinčič
- 4. B Michelangelo
- 5. A čang

Srečni izžrebanci, ki so pravilno odgovorili, prejmejo:

1. nagrado (30 din) Vozlič Majda, 2. nagrado (20 din) Zeleznik Vojka, 3. nagrado (10 din) Oberauner Rezi.